

TRIBUNA POPORULUI

ADMINISTRAȚIA:
Arad, strada Aulich Nr. 1

INSERTIUNILE:

de un șir garmond: prima dată 14 bani; a doua oară 12 bani; a treia oară 8 b., și timbru de 60 bani de fiecare publicațiune.

Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte în Arad.

Scrisori nefrancate nu se primesc.

REDAȚIA
Arad, strada Aulich Nr. 1
ABONAMENTUL
Întru Austro-Ungaria:
un an 20 cor. pe 1/4
10 cor.; pe 1/4 de an
cor.; pe 1 lună 2 cor.
de Duminică pe an
— 4 coroane.
Pentru România și
străinătate pe an:
40 franci.
Inscripțiile se napotăz

Anul IV.

Număr de Duminică

Nr. 11

Alegerile pentru Sinod.

(*) Îndeosebi în preajma alegerilor pentru Sinod trebuie să ne aducem aminte cu sfințenie de marele Andrei Șaguna. Lui avem să-i mulțumim că biserica română drept măsoară a răsăritului este pusă, în țara Ungurească, pe temelii atât tari, încât numai când am fi nișlăbănogi și nemernici, i s'ar putea aduce stricăciune.

Și trebuie să ne aducem aminte Șaguna și să scrutăm tot ce el a vădit mai ales acum, când primejdiile cresc pe fie-care zi, când chiar cel ezat în scaunul cărui Șaguna i-a odinioară o atât de mare strălucire, nu înțelege să lupte cu destulă bărbăție pentru a se păstra neștirbită moștenirea a mult jeluțului Șaguna... Numai aducându-ne aminte luptele necurmăte, de înțelepciune și bărbăția lui Șaguna, vom fi în stare să luptăm și noi cu tărie mai mare, ca prin alegerile sinodale să putem poartă îndrepta greșelile și reul rășirșit, cu voie ori fără voie, de ce au urmat în scaunul lui Șaguna.

Am avut adică noi, Românii grănenorocul ca după moartea lui Șaguna biserica să nu fie cărmuită de cel ce trăiseră alături de marele metropolit și fuseseră mâna lui dreaptă, de oameni slabi, cari în fața puterii stăpânirii lumestești se încovoiau, și puterile și le risipeau nu luptând pentru biserică, ci să zdrobească cei cari în sinul bisericii se conștiau de gândurile și simțurile altele într'înșii de marele Andrei.

De aceea te întrebi — și nu găsești răspuns — ce bun s'a făcut în țărâra de veac de când Șaguna a murit? Milioane a lăsat și Sibiul și până azi nu are catedrală, ci tot a lăsat marele metropolit, spre strămare s'a pornit... Inușit mitropolitul d'acum înțelege statutul organizașă fel, că la cel dintâiu privilegiu i-s'a dat să apere legea pe care așezată biserica și școala Românilor ortodocși, se da. bătut: îngăduieșică, în afacerea rentei școalelor române dela Brașov, și stăpânirea ungurească să facă spionajul și zidurile țării noastre nașionale - bisericești să rășădă și ridică.

Ata de ce alegerile sinodale acum au o însemnătate mai mare decât cele trecute? Alegătorilor, obștei, li se dă adică prilej să spună cuvântul lor. Se arăte că se prese o schimbare, și ori se mulțumesc de arhiepiscop și în viitor să se armuieșă tot ca sub Miron... Au șăle să arăte, și acă se mulțumesc de autonomia noastră bisericească să apărâtă în felul cum înțeleg episcopii bisericești. Nicolae de la Brașov, ale căi

nică rușine, în afacerea rentei au fost primite și de metropolie.

Tot așa: cei din eparchia Aradului vor da judecată asupra domniei zise a „neamurilor“.

Vor arăta dacă vor să strpească relele ce s'au incubat în sinul bisericeii: fațărnicia, minciuna și simonia, — ori mai răbdă încă pe ici pe colo câte un om de al fostului episcop, sub care sinodalitatea ajunsese o batjocură, pentru că în Sinod nu mai putea să pătrundă de cât nemuteniile episcopului ori slugile lui plecate...

Fericită e numai diecesa Caransebeșului. Acolo alegerile se vor petrece fără mari frământări, acolo toți sunt un gând, pentru că având diecesa aceasta norocul să fie cărmuită acum de ucenicul cel mai iubit al lui Șaguna, ear' înainte tot de un episcop vrednic, acolo de ani mulți s'a sălășluit pacea și buna-înțelegere și oamenii se întrec numai într'u a face bine.

Alegătorii să-și dea deci seamă bine de cei pe cari li vor trimite în sinoade. Puterea este acum în mâinile lor. Ei aleg pe barbatii chemați ca în viitorii trei ani să vegheze asupra bisericii și școalei române. Din aleșii lor se vor alege un metropolitul și celor doi episcopi.

Dacă bine vor alege, se vor arăta vrednici de întemeietorul sinodalității bisericii române drept-măritoare a răsăritului... Dacă se vor lăsa amețiți de cârturarii și fariseii pe cari au avut vreme să-și cunoască reul ce va urma va apărea și asupra alegătorilor, ba mai ales asupra lor, dovedindu-se astfel că nu știu să pazească cu destulă bărbăție moștenirea scumpă lăsată nouă de marele Șaguna.

Dumnezeu să-ți lumineze!

Lupta între kossuthiști pare că numai de aci încolo începe. Ura celor rămași în giurul lui Kossuth Ferencz este atât de mare împotriva lui Ugron și a țovărășilor săi, încât ei se cărtă pănă și în Dieta. Ei și ură confesională la mijloc și încă atât de desvoltată, că în ședința de alaltieri a Dietei Komjathy a cerut să li se ia călugărișilor catolice din mână școlile precum să se șteargă și caracterul confesional al preparandiilor catolice. Ba în ședința comisiei de incompatibilitate a cerut să se primească o decizie, conform căreia preoșii catolici să nu mai poată fi deputați.

Dietele provinciale austriace, după-cum spune patenta imobăratească publicată în foaia oficială „Wiener Zeitung“, — sunt convocate pe ziua de 26 Martie a. c., afară de dietele Gorșiei și Austriei-de-jos, cari se intrușcă a doua zi, în 27 Martie.

Cehii pentru limba lor. Mercuri, 21 l. c. înainte de amezai, cele două secții — cehă și germană — ale conferenței de împăcare au ținut ședințe separate, în care, s'au ocupat cu declarațiunile din ziua precedentă ale ministrului-president Körber, care, în ședința plenară de Marți a secțiunii cehi, după-ce a salutat pe membrii acesteia, a făcut alusiune la împregiurarea, că acum sunt date toate condițiunile de-a se ajunge la oare-care rezultate și a se continua consfăturile. „În stadiul de față al deșbaterilor — a zis ministrul-president — ajungem la punctele cele mai însemnate de diferențe, îndeosebi la stabilirea folosirii limbii din partea autoritășilor provinciale. Apropierea și rezultatul de până acum însă la regularea altor afaceri mai delicate, ne dau îndreptășire să nădășduim într'o înlăturare a reușășilor și a piedecilor, ce stau în calea altora chestii, presupunând, că dorința nutrită din toate părșile pentru o pace definitivă — va învinge ori-ce patimă“.

Tot Mercuri, după amezai, amândouă secții au ținut apoi și o ședința comună, în care conducătorii ambelor nașuni certate s'au declarat asupra spuselor ministrului-president.

Secțiunea cehă a ținut încă ieri (21 l. c.) ultima ședința în chestia împășirii, înainte de intrunirea dietei provinciale boeme.

Cenii iac mari demonstrașii și la asenșări împotriva limbii germane. Din Jungbunzlau se vesteste, că membrii reprezentanșii districtuale, preșenși la asenșarea de acolo, au declarat că: dacă protocolul de asenșări nu se face și în limba cehă, — ei imediat pleacă acasă. Fiindecă dorința nu li-s'a împlinșit, reprezentanșii cehi ai districtului au părășit cu toșii sala de asenșare și acum ei se pregătesc cu o jalbă la ministrul-president Körber pentru această violare a dreptulului lor.

Va să zică, tot atâtea semne de împăcare!

Lupta tinerimeii. Tinerimea maghiară înțelege libertatea și iubirea de neam într'un chip foarte ciudat. Ea crede anume, că numai Ungurilor le este îngăduit să-și iubească neamul și să lupte pentru tot ce este nașional. A fost adecă destul ca tinerimea germană — Șvabii din Banat și Sepuș — de la școlile înalte diu Viena să se adune și să formeze o societate pentru a susține nașionalismul Germanilor din Ungaria, și eată, tinerimea universitară maghiară s'a și adunat alaltieri să protesteze împotriva „mișeilor (așa li-au numit!) de Nemți păcătoși“ cari vor să turburea pacea dintre nașionalitășile diu Banat.

O rușine și o nemernicie mai mare nici că se poate decât ea o tinerime, pretinșă cultă, să insulte tinerimea de altă nașionalitate numai pentru-că aceasta își face datorșă să se îngrijește din vreme ce să facă și cum să lupte pentru a nu-și lăsa neamul pradă maghiarisării.

Ba în adunarea ce s'a ținut la universitatea din Pestă, tinerimea maghiară a zis că apelul tinerimii

germane din Ungaria, în care îndeamnă la spriginirea școlilor germane, este un „atac mișelesc“ împotriva Ungariei...

Eată roadele șovinismului original în care sunt crescușii tinerii maghiari.

Episcopul Popea în București.

În sesiunea din anul trecut, Academia Română a făcut o bucurie mare Românilor din statul ungar, alegând de membru ordinar al ei pe P. S. Sa Episcopul Caransebeșului, dl Nicolae Popea, ilustrul ucenic al marelui Andrei, mitropolitul cărui avem să-i mulțumim autonomia noastră bisericească.

Veneratul prelat, conștient nu numai de cinștea mare ce i-s'a făcut, dar' și de datorșile ce-și incumbă, anul acesta s'a și dus ca în persoană să mulțumească pentru alegerile colegilor săi, ținând vorbirea ce se obișnuiește când un membru nou își ocupă scaunul în înalta institușione culturală română.

Primim în privința aceasta din București următoarele:

„Azi (Marți) s'a deschis sesiunea generală a Academiei. Părintele episcop Popea a sosit însoșit de P. Cuviosia Sa vicarul Filaret Musta și asessorul Ghidic. Este azi și părintele Boiu dela Sibiu. Probabil că Vineri P. S. Sa Episcopul Popea își va ține vorbirea, despre Andreiu baron de Șaguna. El va răspunde dl Dimitrie Sturzaza Eată astfel doi mari bărbăși ai neamului vorbind despre cel mai mare preot al bisericii române. Primirea părintelui Popea aici a fost foarte călduroasă“.

Suntem siguri, că veneratul și mult iubitul episcop ne va căștiga nu numai nouă onoare, dar' prin virtușile sale și prin marea sa învășătură și înțelepciune este și o podoabă a Academiei Române.

Din Dietă.

— Ședința de la 21 l. c. —

Continuându-se deșbaterile asupra budșetului cultelor, cel dintâiu a vorbit în această ședința deputatul Păder Deșș, apărând școalele confesionale. — Komlóșșy Ferencz a cerut îmbunatășirea stării materiale a profesoriilor de la școalele medii, dând și un proiect de rezolușione în acest sens.

Deputatul Major Ferencz cere unifișarea școalelor medicale și mulțamesc școale civile; cere deși la guvernășămul țării pentru înlășășirea șării medicale și șășesc îndecășarea neașunsurilor ce se gășășesc la facultatea de medicină a universității ungureșșii.

Deputatul Șeghedinului, Lășăr György a cerut revizuirea legii pentru învășământul popular, cum și înfișșțarea unei a trei universități ungureșșii.

Berșevicz Albert e contra înfișșțării acesteia și, polemizând cu Komjathy în chestia de nașionalități, accentuează, că nu eată adevătată vorba lui Komjathy, că legea de nașionalități din 1848 a fost octroată „nașionalității“; „din contra“ — zice Berșevicz — „ea a fost încheierea unei lupte glorioase. Atunci au vrut nașionalitășile să deșfacă țeara în ținuturi de-ale nașionalitășilor“.

Komjáthy: Si cum se execută legea? **Berzevichy:** Așa, cum o îngăduie împrejurările. Dacă guvernul n'ar fi făcut atâtea școli de stat, cu mult mai multe comune ar fi azi pierdute pentru Maghiari.

După pauză a vorbit — în locul ministrului absent Wlassics — secretarul de stat **Zsilinsky Mihály**, preamărind faptele ministrului săvârșite pentru fericirea Ungurilor. Reflectând lui Komjáthy, oratorul a zis, că „rasa maghiară nici pe departe nu este primejdioasă; din contra, dinul din experiențe nemijlocite este convins tocmai despre întâiirea neamului unguresc“.

Desbaterea specială asupra budgetului cultelor continuă.

ACADEMIA ROMÂNĂ

— SESIUNEA GENERALĂ DIN ANUL 1900. —
PROGRAMA LUCRĂRILOR.

1. Raportul Secretarului general despre activitatea Academiei în 1899 — 1900.
2. Raportul Comisiunii financiare asupra exercițiului bugetar închis 1898—99.
3. Alegerea Comisiunii pentru examinarea lucrărilor făcute în 1899—1900
4. Raportul Comisiunii permanente a bibliotecii pentru 1899.
5. Raportul Comisiunii Fundațiunii Adamachi pentru 1899—1900.
6. Alegerea Comisiunii Fundațiunii Adamachi pentru 1900—1901.
7. Raportul Comisiunii Fundațiunii Otetelesanu pentru 1899—1900.
8. Alegerea Comisiunii Fundațiunii Otetelesanu pentru 1900—1901.
9. Raportul Comisiunii pentru împărțirea cărților didactice și religioase din fondurile Ioan Fătu și Ioan Scorțeanu în 899.
10. Alegerea Comisiunii fondurilor Ioan Fătu și Ioan Scorțeanu pentru 1900.
11. Raportul Comisiunii Dicționarului limbii române asupra lucrărilor din 1899—1900.
12. Alegerea Comisiunii Dicționarului limbii române pentru 1900—1901.
13. Raportul Comisiunii Fundațiunii Ioan Agarici pentru anul 1899—1900.
14. Alegerea Comisiunii Fundațiunii Ioan Agarici pentru 1900—1901.
15. Discursul de Recepțiune al P. S. Sale Episcopului N. Popea.
16. Discursul de Recepțiune al d-lui C. Erbiceanu.
17. Determinarea subiectului propus de Secțiunea istorică pentru premiul Adamachi de 5.000 lei, din 1905. (Art. 2. Reg. Adam.)
18. Determinarea subiectului propus de Secțiunea științifică pentru premiul Lazăr de 5.000 lei, din 1905.
19. Determinarea subiectului pentru premiul Neuschotz, de 2.000 lei, din 1905.
20. Raportul Comisiunii însărcinate cu examinarea lucrărilor făcute în 1899—1900.
21. Raportul Comisiunii asupra publicațiilor prezentate la premiile din 1900: *Năsturel Herescu* de 4.000 lei, *Lazăr* de 5.000 lei și *Adamachi* de 5.000 lei.
22. Raportul Comisiunii asupra manuscrisului prezentat la premiul Adamachi de 5.000 lei, din 1900: *Studiul asupra pelagrei*.
23. Alegerea comisiunii financiare pentru cercetarea computurilor din 1899—1900
24. Alegerea Comisiunii pentru examinarea publicațiilor, cari se vor prezenta la premie din 1901: Marele Premiu Năsturel de 12.000 lei, Eliade Rădulescu de 5.000 lei și Adamachi de 5.000 lei.
25. Alegerea Comisiunii pentru examinarea lucrărilor, cari se vor prezenta la premiul Alexandru Ioan Cuza, din 1901 de 6.000 lei, Istoria critică asupra chinezatelor, etc.
26. Alegerea comisiunii pentru examinarea lucrărilor, cari se vor prezenta la premiul Lazăr, din 1901, de 5.000 lei, despre: *Flora ichtiologică a României*.
27. Alegerea Comisiunii pentru examinarea lucrărilor, cari se vor prezenta la premiul Adamachi, din 1901, de 3.000 lei: *Charita agronomică a României*.
28. Alegerea Comisiunii pentru prezentarea la premiul Neuschotz, din 1901, de 2.000 lei: *Expunerea principiilor conducătoare ale științei publice moderne al României, etc.*
29. Alegerea Comisiunii pentru examinarea lucrărilor, cari se vor prezenta la premiul Adamachi, din 1901, de 5.000 lei: *Istoria literaturii române dela Cantemir până la 1821, etc.*
30. Alegerea de 2 membri ai Academiei în locurile vacante în Secțiunea literară.
31. Alegeri de membri onorari și corespondenți.
32. Formarea budgetului pentru anul 1900—1901.

33. Alegerea Președinților și Vice-Președinților Secțiunilor lor pentru 1900—1901. (Art. 15 Statute.)
34. Alegerea Secretarului Secțiunii istorice pe 7 ani (1900—1907). (Art. 16 Stat.)
35. Alegerea Secretarului Secțiunii științifice pe 7 ani (1900—1907). (Art. 16 Stat.)
36. Alegerea Președintelui și Vice-Președinților Academiei pentru 1900—1901. (Art. 15 Statute.)
37. Raportul Secretarului general asupra lucrărilor sesiunii generale din 1900.

Iubileul de 200 ani al Academiei din Berlin.

Zilele acestea A c a d e m i a de științe din Berlin și-a sărbătorit jubileul de 200 ani dela înființarea sa. Din acest privilegiu Marția trecută s'a dat în capitala Germaniei și un mare banchet festiv, la care au luat parte reprezentanții tuturor autorităților, cum și un mare număr de învățați din imperiu și din străinătate, între cari și dl **Dimitrie A. Sturdza**, fost prim-ministru și secretar general al Academiei române.

Dintre toastele rostite la mese se amintește acela al ministrului german de finanțe **Miquel**, care a ridicat păharul în sănătatea împăratului **Wilhelm**, preamărind răspândirea științelor, ca pe unu din elementele păcii și accentuând, că năzuința națiunii germane țintește progresul omenimei în interesul păcii generale. Au mai vorbit și alții, între cari celebrul profesor **Virchow**, care a toastat pentru academi și universități peste tot. În numele acestora și-au răspuns cu mulțămire profesorii universitari **Arcoli** din Roma și **Hobringer** din Praga.

DIN ROMANIA

Societatea Geografică.

Duminecă la orele 8 seara, a avut loc intrunirea „Societății Geografice“, sub președinția M. S. Regelui.

Această intrunire s'a ținut în sala de ședință a Senatului.

La deschiderea ședinței dl secretar general **George I. Lahovari** a citit raportul său anual.

După dl Lahovari, dl **Gr. G. Tocilescu** a expus noi cercetări asupra geografiei antice a Daciei, și dl **Nestor Urechiu** a vorbit despre drumurile noastre.

Sala era literalmente plină cu tot ce e mai distins și mai cult în Capitală.

Luni societatea geografică a ținut ultima sa ședință anuală sub președinția M. S. Regelui.

D. B. G. Assan a vorbit asupra convenției între Statele- Unite din America de Nord, Rusia și România.

D. G. Adamescu, asupra operei profesorului I. Genilie.

D. A. C. Ghica, asupra unei călătorii în Maroc în 1896.

Afacerea Hallier continuă a preocupa opinia publică. În urma bătăilor de Duminecă, provocate — acum e lucru dovedit — de câțiva funcționari ai primăriei, dl **Ion Brătianu** a făcut luni o interpelare în Camera. I-au răspuns dl **Manu**, ministru de interne și dl **Fleva**. Amândoi au zis că opoziția nu trebuia să facă manifestațiuni pe stradă ear' dl **N. Filipescu**, luând și d-za cuvântul, a zis că dacă liberalii fac manifestațiuni, conservatorii au și ei dreptul să aranjeze contra-manifestări.

Primarul capitalei, dl **Delavrancea** a suspendat pe mai mulți funcționari și și-a luat parte la bătăile ruginosase din fața universității.

Studentii universitari s'au plâns M. S. Regelui și au făcut arătare procurorului general.

suferit chiar în localul universității. Ei vor ține și o intrunire de protestare.

Un grup de studenți au fost bătuți de altfel chiar luni. Ei abia au scăpat fugind în localul redacției „Voinții Naționale“.

Dni **E. Stat** scu și **P. Aurelian**, fruntași liberali, au fost primiți în audiență de M. Sa Regele.

În afacerea Hallier desbaterile continuă. Advocatul francez **Poincaré** și-a terminat vorbirea și alaltăieri a vorbit dl Panu, reprezentantul statului român.

Ei a spus că Hallier este un antreprenor geșetar, care a crezut că poate înșela statul român fără ca să fie cunoscut ce poamă de om este. Așa că pentru lucrările săvârșite în portul dela Constanța Hallier nu are drept să pretindă 18 milioane; întreaga lucrare este de 23 milioane, din cari Hallier a luat deja 4 milioane, fără ca lucrările dela termenul să fie înaintate.

Duminecă partidul liberal va ține o mare intrunire; d'asemeni se vor ține intruniri și în alte orașe, protestând-se împotriva tribunalului de arbitri, compus din străini spe a judeca statul român.

Cununia văduvei Stefania.

Văduva decedatului moștenitor de tron **Rutolf**, arhiducea **Stefania**, fiica regelui Belgiei, după o văduvie de 11 ani, — s'a cununat ieri cu contele **Lónyay Elemér** în capela castelului din *Mira-mare*.

Contele **Lónyay Elemér** a sosit ieri la orele 10^{3/4} înainte de amiază în castelul din *Mira-mare*.

În suita fir-sei erau încă contesele **Teresa Pálffy** și **Melaria Széchenyi**.

Capela era bogat împodobită cu tot felul de flori și candelabre strălucitoare.

Ceremonialul cununii a fost săvârșit de episcopul **Mayer** cu mare pom-pă. După schimbul înelilor episcopul celebrant a rostit micilor o vorbire frumoasă, cerând binecuvântarea cerului asupra lor. Ceremonialul a durat trei pătrate de oră.

După primirea oaspeților și după ce **Stefania** și-a luat rămas bun dela contesa **Gondrecourt** și dela cele două dame de onoare, s'a depărțat ținând de braț pe mirele său, care aproape cu un cap e mai mic decât d'asa.

La ora 1 după amiază s'a dat un prânz intim la care a participat și episcopul **Mayer** cu capelaicul curtii **Fischer**.

Nouă plăchii numai câteva zile va petrece în *Miramare* și va pleca apoi la *Riviera*.

Intrigi și calomnii.

Monitorul din Timișoara al dlui magnat **Dr. Iosif Gall**, imou și susținut din fondul comunelor politice prin porunca fișpanului, se năpustește asupra P. S. Sale episcopului **Iosif Goldis**, care de abia acum îl cunoaște și-l mărturisește de „păstoriu blând și părinte drept“ și îl atacă în mod nedemn pe falsă închipuire, că „consistorul (mai ales în Bănaș) ar fi trimes cu iguorarea respectului și fără al tractulul de adreptul parochilor circular, prin care recomandă pe cutare și cutare de deputat sinodal“.

Aceasta este o minciună. Consistorul absolut nu a trimis nici un fel de circulară de recomandățiune pentru nimeni, și este o calomnie la adresa Preasfinției Sale atribuit astfel de ingerențe Preasfinția Sa episcopului **I. Goldis**, ca episcop constituțional, nu voiește să guverneze în mod absolutistic. De aceea Preasfinția Sa nu s'a amestecat la alegeri, peste tot, și n'a luat poziție nici contra, dar nici pentru dl **Dr. Iosif Gall**, care dela 1891, va să zică, sub regimul episcopului **Ioan Meștariu**, nu a mai fost ales ca deputat sinodal în diecesa Aradului. Și nu știm cu ce l'ar fi deobligat ilustrul magnat pe actualul episcop al Aradului, ca excepțional să se întreprună pentru alegerea sa. Din contra știm, că înainte de alegerea de episcop precum și de atunci încoace, ilustrul magnat a lucrat și lucrează cu multă râvnă în contra Prea Sfinției Sale **Iosif Goldis**, până și în cercurile cele mai înalte, ceea ce n'am fi presupus odață cu capul despre un bărbat de poziția sa.

Alegerile pentru Sinod.

În cercul Aradului sunt mai mulți candidați. Pentru a se înălțura ori-că telegere și echivoc, vestim că venim domn **Vasilie Poguba**, care în atâtea a reprezentat acest cerc, este susținut comandat de amicii noștri.

Din cercul Timcei primim următoarele: „Protopopul nostru a cutierat totul Am rămas tot surprins văzându-ne poruncește, așa zicând, să aluzăm nemutenii de ale sale, ca și când am sub stăpânirea „neamurilor“. Toți indignați, mai ales când fostii noștri tați, **P. Fășie** și **Dr. Aurel Lazar** suferim, contra căror cotesind dl protopopem în drept a-l numi un perfid și tate“

Preoțimea să se arate însă independentă și să nu se intimideze de acest trap, care așa se vede, vrea să se arate față ceea ce este: unșala celor cunștă acum mai socot că se poate sustine chinul sistem.

Din *Lipova* primim știrea că protopopul lucrează pe capete să-și scoată dații și E de prevăzut că nici unu nu va fi părăsit pentru a-și face Grosul alegătorilor însă se grupează a sufla în gura d-lor **Dr. I. Suciu** și **Micu**, a căror reușită este sigură. mult ca ori și unde, în cercul „neamurile“ sunt deochiate de mulți.

Din *Buteni* primim știrea că pe candidaturile d-lor **N. Mladin** și **Dr. Popa** se ivește și a d lui **Boscaiu**, harnic de altfel. De candidatura d-lui **T. Popescu** nu mai vorbește acum cumnarul său protopopul **Giorgia**, bne și pe acolo, că dl **Dr. T. Popescu** fiind alegător, nu mai poate fi nici chier dacă s'ar alege unanim, Sinaodul trebuia să nimicească alegerea.

Din *Timișoara* ni se scie că **Putic**, care pentru matrapazliura multe va trebui curând să fie suspens nu numai lucrează contra dlui **E. Ungu harnicul și bunul Român**, dar' vorzătorii ce preț sa scoată ales pe dl **Gi lan** (zis taica Napoleon), om bun de pensie, dar' nu să se mai arunce și lupte bisericesti.

Alegătorii să-și dea însă odaș neală și să scuture jugul pașii, altoemal pe oamarii contra căror lăsa pașa, acest *Samach* e știos.

- Reprezentanții sunt candidați:
- M.-Radna **Anna I. Boles** și **S. Raicu**
 - Șiria **I. Rusu Șirianu** și **Ag.**
 - Timișoara **E. Ungureanu** și **E. Andre**
 - Boroș-İneu **G. Feier** și **Vasilie Gold**
 - Buteni **N. Mladin** și **Dr. G. R**
 - Halmagiu **P. Truș** și **Dr. C. Gr**
 - Chisineu **M. Vălcu** și **Dr. C. Ard**
 - Giuła **Dr. Onu** și **Dr. G. Pop**
 - Lipova **Dr. I. Suciu** și **Aurel**
 - B.-Comloș **Dr. Oprian** și **Aurel Pa**
 - Birchiș **Dr. Al. Marti**
 - Tinca **Dr. Aurel Lazar** și **P.**
 - Beliu **Dr. I. Pap** și **P. Gm**
 - Beiuș **D. Negreanu** și **P. Pa**
 - Vinga **George Lazaru**.

Ultime știri.

INVINGEREA BURILOR.

De câteva zile telegramel Londra vestesc într'una că în se va da o mare luptă între B Englezl. Iși exprimau credin Burii vor fi franți. Când colo ce știre vine :

Londra, 22 Martie. Gen Gatacre a atacat azi lângă l stadt pe Buri. Lupta a fost și desnădejduită și s'a terminat cu înfrângerea Englezilor, cu suferință și pierderi grozave. după ce i-au pus pe goani urmăriți de 1 Englezl, pri foarte puțl d' între ei.

LOJDRĂ, — 22 Martie. torul foil „Daily Mail“, care acum dă bloc în fontein în G vesteste, a timp de trei săptăm se vor ține noue mișcări strategice, a tocm.

gocierii între partile beligrante. A și lui „Times“ și s'aportează d renco-Marquez, că planul de pr este, că Transvaal il să se un liberul stat Oranje. Krüger ar fie atunci president ear' Steyn con suprem al armatei.

Conferința învățătorească.

Mercuri, la 1/14 Martie, învățătorii din inspectoratul Șiriel au ținut ședința de primăvară în comuna Galsa, ascultând prelegerea din Religie la școala condusă de învățătorul Teod. Cherechean.

Cupă ce numitul învățător a eliberat e'evii s'au făcut observările asupra prelegerii, la care au luat parte învățătorii: Ioan Roșu, Pavel Dirlea senior, Paul Siliartău, Iuliu Groșoreanu și Petru Vancu, purtând discuții nu numai asupra prelegerii, ci și asupra observărilor făcute de unii și de alții înosebit asupra prelegerii. Dl propunătoriu a fost mulțumit cu critica făcută.

S'au luat la cunoștință: raportul comisiunii asupra „societății de înmormântare învățătorești”, al casselor de păstrare, apoi al societății de albiușrit și al înscirierii de membri la conviciul învățătorească, și s'a decis: că în cât privește înființarea societății de înmormântare împregiurările sunt cu mult mai nefavorabile decât să poată dovedi societății existență, ear la societatea de albiușrit, cine dorește să se facă membru, să se încrie de-a dreptul. La conviciu s'au înscris 2 membri-ordinari și 2 ajutători.

Tot comisiunea a raportat despre estragerea învățătorești morale din câteva lecturi din religie și a fost de nou înscrisă că să estragă în altele, ear pe ședința viitoare să raporteze.

Membrul P. Vancu a cetit elaboratul supra temei: „Cine să examineze la examenul final?”

După ce obiecționează că deși dreptul exclusiv de examinare e al învățătorului, totuși luându-se la considerare că inspectorul e autoritate și totodată reprezentantul autorităților susținătoare de școale — are drept să examineze. — dar, luându-se în considerare și aceea, că nu toți școlarii sunt asemenea capacitate ca să poată cunoaște materialul ce li se predă într-o formă, trebuia ca singur învățătorul să întrebe, iar inspectorul și comisariul să examineze indirect, adică numai prin intermedierea învățătorului respectiv.

Comisarul — care să fie ales de către învățătorii — să raporteze în ședința proxima a reuniunii, după examen, observările ce și-le-a făcut cu ocaziunea examenelor.

Membrul A. Boțoc zice: că partea nimă să se omită, fiind-că în cercul Șiriel înainte de aceasta a fost usul ca să se comunice învățătorilor erorile observate în propunerea diferitelor studii.

Asupra părții prime au luat discuția I. Groșoreanu, Adrian Ungurean și I. Roșu, cel dintăiu combatând escluderea altora dela examinare și dovedind cu exemple — în interesul progresului participarea la examinare, ear ceșii din urmă spriginind propunerea Inv. P. Vancu, care s'a primit și ea conclud.

Iuliu Groșoreanu cetește critica făcută cu multă pricepere de cauză asupra opului: Grafia și ortografia română de E. Trăilă. — Reuniunea având în vedere, că chestia de sub desbatere e cu mult mai ponderoasă și mai importantă decât să poată fi judecată într'un timp așa de scurt și de indivizii care nu au deosebită specialitate în cât privește această chestia, decide: că să se iee dela ordinea zilei.

Președintele A. Doboș mulțamește pentru încrederea ce a avut'o reuniunea către birou în acești 3 ani, apoi roagă, ca, conform „Statutelor” să se restaureze de nou. — După o mică pauză, reuniunea relege tot biroul din trecut și anume: Alexiu Doboș, președ.; Iuliu Groșoreanu, notar; Petru Vancu, cassar; Aurel Muntean, bibliotecar și Liviu Pap, controlor.

Ședința viitoare s'a decis, ca să se țină în Septembrie a. c. în comuna Curtacheriu. Tot în ședința reuniunii — fiind de față și dl pbbiter tractual, s'a decis candidarea de membru la sinodul eparchial a unuia dintre învățătorii tractului și pentru ca să se știe cine'va are dorința majorității, s'a făcut votare secretă. Deși se presupunea că voturile se vor împărți între doi, rezultatul a fost astfel: Iuliu Groșoreanu 16 voturi, August Boțoc 9 voturi, A. Doboș, 2, Petru Vancu 2 și I. Bogdan, 1.; ear doi învățătorii, s'au abținut.

Cuvântul le onoare s'a dat, că toți vor sprigni candidarea dlui Groșoreanu, care numai silit a primit-o. Vom vedé?

Nu pot trece cu vederea voiturile ținute de preoții I. Munteanu și Terebenți, cari amândoi s'au arătat mari preteni ai învățătorilor, recunoscând greutatea care e pusă pe umerii lor și dorind, ca să aibă sprigin și dela preoți, că numai... mână în mână, preotul și învățătorul vor pute face ca poporul să înainteze pe adevărata cale a progresului. — Li-s'a răspuns de către învățătorii A. Doboș și I. Groșoreanu, că da, așa e. Inșă mulți preoți se consideră — deși pe nedrept — mai capaci decât învățătorii, ba nici nu-l privesc de semenul lor; de aici apoi ură, și discordie. Când inșă acestea vor înceta și se vor ținé flecare de asemenea, vor fi frați; atunci lu

crurile se vor îndrepta; dovadă și acum, că unde preoții trăiesc frățește cu învățătorii, acolo domnește buna înțelegere și toate înaintează.

Un membru.

Martirii de acum o sută cincî-spre-zece ani.

Atunci ca și acum. Pe valea Murășului în jos, înainte de a pătrunde în Munții Apuseni, fortărețe clădite de mâna atotputernicului, la locul unde Ampoiul își revêrsa undele lui în marea, dar linul Murăș, stătea fără păreche în Ardeal cetatea Alba-Iulia.

Alba-Iulia! Deschide, rogu-te, iubite cetitor, cartea mare a neamului nostru și a strămoșilor noștri să vezi, câte amintiri glorioase sunt legate de acest nume frumos: Vei afla că acolo pe vremea războinicilor Daci a fost odinioară bătrânul Tharmis refăcut de legiunile romane în bogatul și mărețul Apulum, vrednic rival al Sarmisghetusel; vei afla cum necruțătoarele hoarde barbare au nimicit cetatea romană, din ruinele căreia s'a ridicat o alta ce de atunci Alba-Iulia s'a chemat.

Vei merge mai departe și vei ceti cu groază și durere, cum ea n'a scăpat de înspăimântătoarea pustiire tătarească de la 1241 și pentru ca chip să-ți faci de această pustiire, cetește și plângeri'e lui Rogerius din „Carmen miserabile”.

Vei merge și mai încolo, ca inima ta înduioșată, deodată să se înviorizeze, să-ți tresalte de mândrie: Viteazul Mihai cu boerii și oastea sa învingătoare în prima Noemvrie a anului ce închide veacul al șese-spre-secelea întră triumfător în cetate, pentru ca din Alba-Iulia să facă Capitala Românilor, căci steagurile fâloșilor Maghiari lui i-se închinaseră! Un an apoi — tot aici — statele țării Ardealului au pus jurământ de fidelitate Voevodului Român.

Peste mai bine de jumătate de veac fiul lui Alach vor aduce și ei sabie și foc în cetatea Alba-Iulia, care după opt decenii va fi rezidită așa cum se află astăzi de către Carol al VI.

Iată-te ajuns la vremea de acum 115 ani, la care te rog să te oprești puțin, ca să-ți amintești de sfârșitul tragic al unor martiri ai neamului nostru.

Călătorul, azi, de va ținé drumul Murășului de la răsărit la apus, va da peste Alba-Iulia; va trece prin oraș. După zece,

cinci-spre-zece minute va intra pe sub o poartă mare și frumoasă, deasupra căreia stă statua equestră a lui Carol ziditorul cetății; a intrat în fortăreață. Va ținé drumul înainte și dacă eșind pe poarta din apus va întoarce pașii săi spre miază-zi, va urca colina de deasupra viilor să ajungă la locul de supliciu al martirilor: Horia și tovarășul său Cloșca.

Era în dimineața zilei de 28 Februarie a anului 1785. Pe colina de care fu vorba se făceau pregătirile pentru sfârșitul celor doi iobagi. Șeșase mii de alți iobagi români din vre-o 419 comune ale ținuturilor Alba, Hudeoara, Cluj și Sibiu fură aduși încă de peste noapte, ca să fie martori la tragicul sfârșit al țeranului albăcean. Se mai vedea acolo mulțime mare de nemeși ungurești și slujbași împărătești.

Celor doi li-se cetiră sentența: să li-se frângă cu roata toate membrele corpului începând de jos în sus; celor doi numai, căci cel de al treilea, Crișan, își făcuse moartea cu 12 zile înainte în închisoare, strangulându-se cu curelele opin-cilor sale.

Totul fu gata, ca cei doi iobagi să primească cununa de martiri, și după ce ei se spovediră preotului Neculaie Rațiu din Maerii Alba-Iulia, execuția a început cu Oargă ris și Cloșca, care după grozave chinuri își dădu sufletul în mâinile Domnului.

Horia — lăsat la urmă — după două lovituri trecu și el în împărăția Cerurilor.

Așa s'au străit cei doi inimoși iobagi spre nelegiuita bucurie a dușmanului; numai inimile celor șeșase mii — aduși ca să ia învățătură de pedeapsa ce i-ar aștepta când ar mai fi cutate să prindă securea ca să-și ia pământ și drept în țeara lor — au prins nădejde și s'au oțelit să reziste dușmanului și pe mai departe. Nepoții lor — sub un alt viteaz, sub Iancu au arătat aceasta cu prisosință.

Dar care a fost păcatul ispășit atât de greu? Ne spune atât de bine cel ce cunoaște mai bine timpurile acele — dl Neculae Densușeanu: „Poporul român — doria pământul ocupat de nobili, fiind-că avea conștiința că a fost odată proprietatea sa, doria domnia Transilvaniei, fiind-că se credea singurul moștenitor legitim al acestei patrii, doria în fine expulsiunea elementului dominant, fiind-că numai singur se considera națiune legală în Transilvania.” *)

Estă păcatul și estă ispășirea lui! Noi să judecăm bine și să luăm învățăminte.

*) N. Densușeanu: „Revoluția lui Horia”, p. 3.

POIȚA „TRIBUNEI POPORULUI.”

Poesii populare.

De la toamnă în coala
Cătănească cine-o vrea,
Că io-am cătănit destul
Și mi acru sufletul.

Iubește, mândră, iubește,
Iubește un voinic frumos;
Să-ți fie neamul fâloș;
Nu iubi pe ficine,
Să-ți faci neamul de rușine.

Frunză verde de cireș,
Vai, mândră, departe ești;
Eu departe, tu departe,
Dragostea ni-se desparte.

Bate vântu 'n răsărit,
Și badea meu n'o venit;
Bate, vântule, duioș,
Că badea nu mi s'o 'ntors.

Fă tu, mândră, ce vei face,
Sufletu mi-l lasă 'n pace.
Fă-te, bade, trandafir,
Și sboară la mine 'n sin.
Plânge-mă, mândră, cu dor,
Că și-am fost drag bădișor;
Plânge-mă, mândră și 'nceată
Că și am fost eu drag odată.

Vai, mândruță, cum m'aș duce
Seara la guriță dulce;
Vai, mândruță, cum aș merge
Seară la mândrele mele.

Culese de: *George Bustoș alui Nicolae.*

(Din Ticvaniu-mare.)
Frunză verde alunec,
Am o mândră tinerea,
Aș lăsa-o să mai crească
Și pe alții s'o iubească,
Dar' inima nu mă lasă,
Că-i mândruță și frumoasă.

Mândruță cu buze moi,
Când treci tu pe lângă noi,
Eu mă uit la tin' cu miță,
Că ești tinăra copilă.

Mijlocle ești la stat,
Dar' bună de sărutat;
Totdeauna mă gândesc
Cu tine să mă iubesc.
Iubit-am, Doamne, iubit,
Când eram copil mai mic;
Dar' acum să nu iubesc?
Știu că nu mă prăpădesc.

Bădiță de dorul tău
Mă topecs ca inu 'n tău.
Bade pentru dumneata
Mă topecs ca cănepa.
Dorul meu și-al dumnitale
Șede 'n cul ca niște zale.

Cine n'are drăguț drag
Cătu-i lumea-i tot beteag;
Cine n'are dor pe lume,
E ca și cel fără nume.

Zorile când se ivesc,
Tot la mândra mă gândesc,
Cum să fac să mă 'ntălnesc,
Trei zile să-i povestesc:
Trei zile imi par un ceas,
Povestind d'al meu necaz.

Trandafir crescut în cale,
Vină, mândră, mai la vale,
C'am o vorbă — a te 'ntreba:
Dacă mă iubești ori ba?

Carașul cu apă rece
Lângă satul nostru trece;
Se duc fete la scăldare,
Eu mă duc la preumblare.
Caraș nu te tulbura,
Că în apa ta ar vrea
Să se spele mândra mea,
Că mi dragă numa'asa.
Caraș în oglinda ta
Mândră se vede lana,
Dar' nici iună, nice stea
Nu-i mândră ca mândra mea;
Și nici lună, nice stele
Nu's ca ochii mândrii mele.
Cât e pe Caraș în sus,
Doi ochi ca la mândra nu's.

Culese de: *Sofronie Jivan.*

Pe locul de supliciu în zadar ar căuta cineva vre-o cruce, vre-o piatră ori alt semn pe care să citească virtuțile strălucite ale acestor doi fii ai neamului românesc!

În zadar, zic — căci nu va afla! Și de va cutreiera Ardealul în lung și în lat, nimic nu-l va spune c'odată în țeara aceasta a trăit un Horia.

Va afla însă la tot pasul monumente strălucite invocătoare de nume ale poporului maghiar: va afla la Arad un monument ce comemorează trei-spre-zece generali ce-au încredințat spatele jurând moarte împărăției și împăratului vecin; la Târgu-Mureșului va afla un altul ce comemorează suflete ce plânneau cel mai monstruos complot ce mintea omenească îl poate pricepe și la tot pasul va întâlni petri aducătoare aminte de faptele poporului, care a deslănțuit cea mai oarbă patimă revoluționară ce-a fost vre-odată în lume.

Nu se mire nimeni. Așa 's vremurile, cari mereu se schimbă și va veni vremea, când țeara frumoasă a poporului său credincios se va umple ca prin farmec de cruci și petri, cari să amintească bărbaii aleși lui și lui Dumnezeu.

Totuși în această țeară vitrigă nu vei afla casă și inimă de Român, în care să nu găsești chipurile și amintirea întreprizilor și zelosilor conducători ai revoluției ce noi cade-se s'o sărbătorim; nu poate uita un întreg popor atât de groaznică tragedie din zilele lui bătrâne.

Seamă de peatră pus de mână de om nu-i în Ardeal, dar este unul sădit din voia Creatorului, ce-a îmbătrânit și el cu vremea, dar care va rezista până ce dreptate se va face în țeara Ardealului, — e un stejar cu ramuri dese, pe care poporul l-a chemat: gorunul lui Horia. La umbra lui ar fi vrut căpitanul să i-se sape mormântul: nu știa el cum va fi răsplătită îndrăzneala lui.

N'a avut el parte de dorință; a avut însă un altul, tot atât de mare ca și el, lăncul, regele munților. Cât timp gorunul dela Tebea va înfrunța vremea, tot atât timp îl va suna în urechi poporul român prin glasul poetului!

*Ear' când va veni dușmanul
Să vă ia pământ și drept,
Români! scuturați stejarul,
Ca din somn să mă deștept!*

IUBIT-O!

Iubit-o! până 'n tras de clopot,
Te-am așteptat aseară
Prin întinerie fără de sgomot,
Să ești la mine-afară.

Ș'auzind ușa scârțâind,
Credeam că-mi vini în față,
Și tremuram, cum să te prind,
Și să te string în brațe.

Ear' când sosi acel minut,
Să cred că-mi ești la mână,
Eu prind în brațe și sărut —
Pe maică-ta bătrână.

Dar' bine 'o căzut și ei,
Că nu mi-a zis nimica,
Decât că de receala ei
Așa m'a umplut frica.

3-pa.

Estă, iubite lector, cum și acest glorios martiriu al națiunii noastre e legat de numele Albei-Iulia.

În luna trecută s'au împlinit o sută cincisprezece ani de atunci. — Să sărbătorim amintirea lui fără alaiu și fără podoabă, — dar' cu inimile și cugetele curate îndreptându-ne ruga spre cer să zicem la olaltă:

Fă, Doamne, dreptate în țeara Ardealului!

Un nepot de Iobag.

Din giurul Orăștiei.

Februarie 1900

În cercul Orăștiei, la depărtare de câțiva kilometri, se află așezată la poalele muntelui fruntașa comună *Romoșel*, care din vremuri vechi a avut conducători destoinici și zeloși, dintre cari unul a fost răposatul paroch Avram Mihailă, care în timpul din urmă a luptat mult pentru înaintarea comunei sale natale Romoșel. După moartea acestuia, Romoșelul a rămas fără pășor timp de peste un an de zile. Și eată pentru-ce.

S'a scris întâiul concurs și s'au prezentat vr'o 10 concurenți, care de care mai calificați. La alegere însă poporul nu s'a putut înțelege cu privire la cel ce era să se aleagă; unii voiau pe unul, alții pe altul, ear protopopul tractulul observând neînțelegerea în popor, a declarat că nu poate ține alegere între astfel de împregiurări.

Unul dintre concurenți, preotul *N. Roman*, înainte de alegere cu vr'o trei zile, peste noapte, mituise pe unii dintre oamenii din comună. Comitetul parochial aflând despre asta, cerea eschiderea lui dintre candidați, ear protopopul fiind și el interesat, a declarat, că nu poate ține alegere, dacă neînțelegeri sunt între alegători.

După aceea, mai târziu, protopopul ear a venit în comună pentru „a încerca” săvârșirea alegerii; dar în loc să încerce a face alegere, dînsul a înduplecat poporul să publice concurs a doua oară.

Toți așteptau acum, că preotul *N. Roman*, care călcase § 18 din R.g. pentru parochii, n'o să mai concureze! Ce să vezi însă? Respectivul preot, după multe umblete pe la Sibiu, pe la protopopul Domșa în Orăștie și pe la matadorii săi din Romoșel, — concurează din nou și este ales cu mare majoritate, câștigată cu bunăvoință și cu promisiuni.

Măndrele.

De ușor ce mi-'s ușor
Pân' mă 'ntorc într'un picior,
Dintr'o lume 'ntralta sbor
După ochii măndrelor.

Că i-am prins la furătură
Și la jaf și la uzură,
Și i am dat în seama legii,
Dar fugit-au ca pribegii.

Măndrele m'or scos din fire
De-am rămas așa subțire;
Măndrele m'or scos din minte,
De nu-'s om ca mai înainte.

Mare hoște-'s măndrele,
Dorul meu sjungă-le,
Dragostea mea prindă-le,
Inima mea 'nchidă-le.

3-pa.

În contra acestei alegeri scârboase s'a făcut recurs vrednic atât la scaunul protopopesc, cât și la Consistoriu, dar cu toate astea, „alesul” preot a fost întărit și nu de mult fu și introdus în parochie, deși toți oamenii de bine au osândit alegerea lui.

Nici la noi nu se mai respectează acum legea bisericească. „Sistemul” dela Arad s'a năpustit acum, așa se vede, asupra celor din arhidieceasă.

Judece omul nepreocupat, dacă o astfel de alegere și întărire de preot este spre podoaba Statutului organic și a bisericii noastre gr. or.?

Iubitorul de adevăr.

Dela sate.

Bătania, Martie.

Comuna noastră Bătania, de când s'a despărțit de Sârbi, abia a avut zile bune, cari, cu moartea veteranului paroch *M. Grozescu*, cu totul au perit din comuna noastră, rămărând preot nepotul său cu asemenea nume. Această familie numai numele a moștenit, dar inima, duhul e cu totul contrariu. Decând nepotul, parochul *Grozescu* a rămas singur preot în comună, s'au început intrigile, ura, partide între parochieni. Pricina este morbul epileptic al preotului *Grozescu*, care sub domnia fostului episcop în decurs de 10 ani puțin ține această parochie, batjocorind biserica, funcționarii, făcându-ne de ris năntea străinilor, căci morbul său des îl ajungea în biserică și pe la funcționari. Abia după 10 ani de luptă dreaptă, părăndu-le superiorilor că destul am suferit și totuși n'am desperat, prin decizia metropolitană primiram preot capelan lângă morbosul paroch încă în anul 1897. Biserica are preot, poporenii treji se folosesc de preotul trez, care cu sfaturile și predicile sale ne face fală, ear biserica înainteză.

În toate comunele, durere, și în comuna noastră se află oameni, cărora le place a umbla numai la întinerce, se ascund de lumină, carea ni-se propagă în biserică. Până unii atrași de sunetul clopotelor se pregătesc cu evlavie, ca creștinii buni, — să se cuminece, alții se adună la sunetul păharelor, se cuminecă cu litra. Aș face un păcat strigătoriu la cer, dacă aș retăce și nu aș spune în public cele întemplate în biserica noastră în Dumineca I din post: Cam 200 bărbați și femei ascultam sfta litur-

gie. Cu bucurie luarăm la cunoștință, meile noastre, văzând sărăcia bislică lipsa ornatelor, s'au sfătuit că cine cât poate să pună bani la olaltă și să un rind de odăjdii negre, cacl dacă vestimintele noastre cele mai bune cer biserica, atunci și preotul, servitorul al barem în Dumineci să aibă ornate. Cuvântul trup se făcuse, și la utrenia din ziua numită preotul sfinți odăjdii sute de preoteasa *Catița Cornea*.

La aceste odăjdii au contribuit: teasa *Catița Cornea* cu 5 fl., *Catița* și *Melca Lipovan* cu câte 2 fl., *Cristina* zăa, *Giulvasia Foita*, *Ana Moldovan*, *Elița Șutea*, *Cristina Crăsta*, v. d. *S. Lovas*, *Florița Covaici*, *Magdalena* *Cristina Foita*, *Sultana Lovas*, *Lena* van, *Cata Rossu*, *Petra Nagy*, *Florița* *Elena Boariu Iuliana Luchi*, *Marița* *Merina Tititean*, *Sofia Vlaicu*, *Sida* *cu câte 1 fl.* — *Catița Andor*, *Mileva* *perla*, *Sida Morariu*, *Micla Boariu*, *An* *dariu*, *Iulica Soldan*, *Floare Boariu*, *A* *Iager*, *Ana Boția*, *Milița Rossu*, *Sida* *Nușca Luchi*, *Cata Rossu*, *Agata Sele* *Macra*, *Șimon*, *Saveta Birtaș*, *Jivca* *Lenca Cigherean*, *Marița Niccoară*, *D* *Audru*, *Cata Butuza*, *Agra Morșan*, *C* *Morșan*, *Greca Trăsan*, *Lenca Sibian* *era Morșan*, și *Marița Cobzaș* câte 5 în sumă totală de 42 fl. 50 cr.

Preotul ne spunea în biserică început frumos de buna înțelegere, stă în toți evlavie, simț de dărnicie. Până deoparte în biserică se preamăna în rugăciunii și fapta mai sus expasă, nică de laudă, o alta adunătură de oameni veniau de pe unde se cuminecă cu număr cam 30 de inși. Ar intra în bis dar nu sunt gătați, de aceea mai jela scoate pipela din gură. Nu trecu eată vine parochul *M. Grozescu*, vin țisti cu puștil: în spate în frunte cu sarul, încungiară biserica ca pe o ce. Nu peste mult veniră Sârbi din bis treceau pe lângă mulțimea din afară, bau ce resbel fac eară români, pe ce pot împărți, de ear le trebuie armată? batjocura străinilor se ascunseră Rom cu parochul *Grozescu* în curtea școlii vede că totuși li a mai rămas puțin n am nădejde că se vor întoarce.

La finea liturghiei parochul intră serică, voește a ține sinod, publicat în cu puterea poliției voește a băga în membrilor sinodului parochial pe o săi, minoreni, sub stăpânire, pătași cari nu-și împlinesc datorințele par Estă o mică luptă pentru alegerile v

Datini și credințe.

Dacă poți merge în coate și în genunchi până unde bea curenceul apă, atunci de ești prunc, te faci fată, ear de ești fată, te faci prunc.

Dacă vrei să oprești peatra (grindina) să nu vină pe hotarul unde locuești, atunci să pui pe un fecioraș nelasurat să facă cruce cătră cer cu un topor bine ascuțit, pe care apoi să-l implante în pragul cășii și grindina va merge în alte părți, ear hotarul tău nu va fi bătut de peatră.

Dacă vrei ca pasările să nu-ți mănăce graul, apoi ține ziua de circovul pasărilor (1 Februarie), ziua întâi din postul Paștilor și ziua în care se ține târgul cel mare în orașul cel mai apropiat.

Noaptea să nu ești afară cu capul gol, căci ușor și se poate întâmpla să-ți perzi graul; asemenea poți pierde graul și dacă te vâiești de-asupra mortului noaptea înainte de cântatul cocoșilor.

Dacă vrei să călătorești undeva înainte de cântatul cocoșilor, nu pleca la drum, căci de bună seama vei umbla rău; vei rătăci sau poate să-ți se întâmple chiar și moarte, căci duhurile rele înainte de cântatul cocoșilor umblă și au putere; după-ce

au cântat cocoșii, poți merge fără fr unde. Când vei vedea vr'o nălucă, fă de trei ori și nu va avea putere asupra

Ca să nu se deoachie pruncul ia mai întâi cămașă nouă pe el, bine să-i treci prin cămașă de trei cărbune aprins, și atunci deochii mai mult putere asupra lui. Dacă chiat pruncul, stinge-i cărbuni apr tr'o oală, în care se află adusă stropii morii, descântă apa, sting cincii ori șapte cărbuni în ea, dă de trei ori din ea, udă-i fruntea, mâinile, și deochiul va peri de loc.

Unghiile, dacă le tai dela dela picioare, a oți nu le arunca în vânt, ci le aruncă prin gura jos, căci după moarte le vei cer vei afla foarte ușor.

Când prinzi boii mai întâi ei la plug în câmp, stropește-i d cu apă sfințită, și tu îți fă cruc ori, apoi pleacă; ear în sămânța, meni, toarnă apă sfințită tot d căci făcând așa, nici un farmec putere asupra holdelor tale. În cât arși și seameni, te păzește de trupească, dacă vrei ca holdel rodite și curate; altfel toate țipi mai neghină și burneni.

la sinodul eparchial. Cu astfel de oameni reușita d-lui Ceonța e sigură. Pentru a primi reclamări contra listei trebuie armată? Sau nu e asta presiune, batjocurirea constituției? Până o parte de popor prea marește pe D-zeu în biserică, alta în frunte cu parohul Grozescu batjocorește biserică, și jură pe D-zeu. Până când mai rabzi D-nei pe acești oameni. Până când vor sta afacerile acestei comune în mâinile morboșului paroh? Rugăm-ne ție, Doamne: Mân-tuește-ne de cel rău! X. Y.

Sichevița, la 28 Faur v. 1900.

Este aproape un an de zile, de când stăpânirea noastră bisericească n'a trimis administrator parohial pe preotul Valeriu Murgu. Cu venirea acestui dn. preot lucrurile în comuna noastră s'au schimbat foarte mult. Biserica, care până aci în zile de duminică și sărbători era aproape goală, acum este plină de credincioși, cari vin la masa de frumusețe și podoaba, cu care preotul nostru săvârșește ori-ce funcțiune bisericească. Dar ceea ce mai ales ne atrage la sf. biserică, sunt învățăturile și predicile dămate ale acestui dn. preot care ni-le predă într-o limbă atât de înțeleasă și potorală, încât ori și care babă din biserică poate pricepe. Aci stă tocmai farmecul predicilor preotului nostru, prin care cu vremea a bună-seamă va regenera comuna noastră care până astăzi n'a știut ce-i predică și de aceea s'au și încuibat la noi, ca iar alt undeva, mari și grele păcate, cari numai prin biserică și prin cuvântul lui D-zeu se vor pute slăbi și perde.

Niciri doar, ca la noi în comună care și așa are nume destul de rău—nu este așa de mare lipsă de cuvânt și lumină preotului, și de aceea noi oamenii de sinete și fără alte interese avem mare nădejde că preotul nostru va îndrepta spre bine comuna noastră, și numai mulțămitori putem fi mai-marilor noștri, cari s'au înrijit de ni-au trimis așa preot harnic și luminat spre binele și înaintarea noastră.

Dovadă despre vrednicia preotului nostru este și faptul, că D-sa în restimpul scurt când se află între noi, ne-a făcut onoare să ne-a ridicat vaza comunei noastre și înaintea străinii — căci trecând an toamnă Episcopul rom. cat. din Timișoara prin comuna noastră, numitul preot l-a binevențat în numele bisericii și a comunei bis. prin vorbire măiestră rostită în limba germană, care a pus în uimire atât pe Episcopul și pe întreaga sa suită, după-cum întruși Episcopul în răspunsul său a observat

După sfințitul soarelui nu e bine a alunca afară apa, în care s'a scaldat pruncul cel mic, dacă încă nu a trecut de șese săptămâni, asemenea nu trebuie lăstate nici bețele de înfășat până la acel timp să cadă totul pe ele, căci copilul capătă pojar (bubițe trele). Când îți duci mai întâiu copilul între bameți, udă-l cu apă din ciubărul din care mănâncă porcii și nimenea nu va fi în stare să-l deoachie; altcum dacă te știți rău la ochi, apoi când vezi vr'un copil mic, îngere vr'un vițel frumos și ori-ce altă vită, adă-ți din mîntie de tine și scuipă-l de trei ori, și a-vea, atunci el nu se dioachie.

Gunoii făcut din cenușa folosită la spălatul hainelor (cenușerul, cum se cheamă), nu trebuie folosit de fel la gunoarele holdelor în care se seamănă grâu, căci e necurat, pe cum și hainele necurate sunt până nu s'au fert și spălat; apoi din grăul la care s'a folosit atare gunoii, să nu se facă prescurt ori pomeni pentru morți; să se folosească deci cenușerul la gunoitul cucuzului.

Când te afli în câmp și vrei să bei apă din vr'un isvor ori pârâu, mai întâiu fă cruce de trei ori, apoi suflă peste apă mîntie de trei ori, ca astfel ori-ce duh rău ce ar fi în apă să se ducă din locul acela, și numai atunci bea.

că așa o vorbire clasică dela un preot român dela sat ținută în limbă străină nici-când n'ar fi gândit că va pute auzi, făcând preotului nostru cele mai frumoase complimente, ear pe noi și comuna noastră felicitându o, că avem în fruntea noastră un astfel de preot harnic și inteligent.

Noi din partea noastră suntem mândri și fericiți că am căpătat așa preot, cu care comuna noastră va înainta și progresa

Sicheviceni.

Sărbătoare frumoasă.

Nădlac, 13 Martie 1900.

O frumoasă sărbătoare a avut loc în comuna noastră în 2/14 Februarie s. c. Elevii recunoscători ai domnului învățător pens. Mihaiu Chicin, pătrunși de iubirea și stima ce dădorec festului lor învățător în prezența aproape a întreg publicului român din comună, i-au prezentat un frumos cadou.

Inceputul acestei sărbători l'au anunțat butuital salvelor de trăsuri. Mic și mare alergau la sfta biserică să ia parte la această sărbătoare, unde nu numai elevii ca atari, dar întregă comuna simte datorința a fi de față, pentru a-și arăta simpatia ce nutresc față de iubitant.

Lume multă s'a adunat la sfânta slujbă dumnezeiască, ca să-și ridice inima și glasul către Atotbunul Dumnezeu pentru viața îndelungată și sănătatea acestui mecenat al Nădlacului.

S'a făcut liturgie festivă.

După finirea serviciului divin, cu toții s'au întrunit în sala comunei bisericești unde avea să se întempe predarea cadoului. Două fetițe îmbrăcate sărbătorește, aveau cadourile în mână, așteptând sosirea iubitantului.

O comisiune compusă din 3 foști elevi ai iubitantului, în numele elevilor recunoscători, invită pe dl învățător în sală.

Elevii sef, mic și mare, se postează cu toții la un loc în o parte a salei, ear publicul stimător ocupă cealaltă parte a salei. Sa'a era grozav îndesuită.

Deodată întreagă sala erumpe într'un „să trăiască”. Era iubitantul urmat de comisiunea ce l'a invitat.

Nu sunt cuvinte destule pentru a pute exprima starea sufletească a elevilor la emoțiunea ce a cuprins pe dl învățător Mihaiu Chicin, văzându-se din nou în mijlocul fo-

știlor sef elevi; în mijlocul acelora, pentru cari a sacrificat 43 ani din viață și mai ales văzând recunoștința ce manifestă aceștia față de dînsul.

Simpaticul jurist rig. Vincențiu Marcoviciu, ca fost elev al dlui Inv. Mihaiu Chicin și în numele elevilor recunoscători, prin un discurs scurt, dar pătrunzător întimpină pe iubitant și îi predă cadourile. La ce lacrimi de emoțiune cuprind din nou pe cei prezenți. — Emoțiunea a durat mai multe minute, încât iubitantul abia într'un târziu a putut numai răspunde ovațiunii ce i-s'a făcut și recunoștinței ce i-se dovedește.

Cu acestea sărbătoarea s'a întrerupt, pentru ca cu atât mai cu multă însuflețire să se continue de seară la serata de convenire arangeată tot cu acest privilegiu, despre rezultatul căreia voui raporta.

În decursul sărbătoarei au sosit mai multe telegramme și epistole de felicitare dela stimatorii și amicii iubitantului, între cari amintesc: telegrama dela M. On. domn protopop tractual; epistola dela dl referinte școlar Romul Ciorogariu; telegrama dela dl președinte al reuniunii Teodor Ceonța, telegrama dela dl Inv. dir. Iosif Moldovan și dela mulți alții.

Cadourile au fost: o cutie elegantă de catifea, un călimar frumos de argint tula și în parte aurit, cu inscripțiunea: „Elevii recunoscători, domnului învățător Mihaiu Chicin 1856—1900”; un cotor de argint cu peană de aur; două cuțite de argint pentru tăiatul hârtiei; un sigil de argint; un greument de argint și un aparat pentru hârtia sugătoare, tot de argint.

În fine s'a predat și un album frumos cu subscrierile tuturor elevilor recunoscători.

Nădlăcanul.

Intimpinare.

București, 21 Martie.

În n-rul 9 de Duminică al acestui prețuit ziaru a apărut o corespondență datată din Timișoara sub titlul „Din pașalieu protopopului Putici.”

Intr'altel multe se zice în acea corespondență: „Acum pașa Putici și consoții Buibaș și învățătorul Ioan Surdu trimiseră oameni în deputațiuni la Arad etc.”

Pentru ca On. public cetitor să nu fie în rădărire despre persoana mea adusă în

combinație, și văzând că dl corespondent „binevoitorul” nu este destul de bine informat despre situația din București, — declar, că eu nu am nici în clin, nici în mănecă cu toată afacerea din București, referitoare la reactivarea parohiei a doua.

Cu profundă stimă:

Ioan Surdu,
învățător.

PARTEA ECONOMICA

Casă de economii în Porumbac.

Ni-se trimite spre publicare următorul

PROSPECT

pentru înființarea unei case de economii pe acți în Porumbacul-inferior, comitatul Făgărașului.

1) Scopul societății este a dezvolta spiritul de economie în toate clasele societății prin primire de depuneri spre fructificare și prin deschiderea de credite solide, a înlesni ori-ce lucrare onestă pe terenul agriculturii, industriei, comerțului și a altor afaceri de economie.

2) Societatea se înființează pe timp nedeterminat cu un capital social de 20,000 cor. împărțit în 200 acți câte de 100 cor. valoare nominală sunătoare pe nume; în cas însă de a se subscrie mai mult de 200 acți, adunarea generală constituantă are drept a primi și a urca capitalul social până la suma maximală de 40.000 cor., împărțit în acți până la 400, fie-care câte de 100 coroane valoare nominală.

3) Firma societății e românește „Porumbăceana, casă de economii societate pe acți în Porumbacul-inferior”, ungurește „Porumbăceana, takarékpénztár részvénytársaság Alsó-Porumbákon”, nemtește „Porumbăceana, Sparkassa Actien-Gesellschaft in Unter-Porumbach”.

4) Timpul pentru subscrierea acțiilor se fixează până inclusiv la 31 Maiu 1900 st. n. Subscrierile se fac prin mâna proprie sau prin plenipotențiat. Minorii, curanzii și corpo-

Primăvara înainte de Sângeorgiu nu dormi afară, căci atunci umblă mai cu nădejde vântoasele și ușor te poți bolnăvi, ba îți poți perde și graiul și une-ori capet boală, din care nu mai scapi cu viață.

Pagini din Istoria României

de

G. COȘBUC.

1876—1878.

V.

Risipirea Plevnei.

VII.

Să contenim povestirea aci, ca să vedem ce s'a petrecut la spatele oștirii lui Osman.

Bătrânul Adil-pașa — după cum vă spusese pe la începutul cărții — apăsă cu oștirea sa redutele din fața Românilor. Cu el ne-am svrcolit noi patru luni de zile și nu l'am putut răpane. Dar acum tot a început el pe mâna noastră, căci noi i-am făcut sfârșitul. Ear perzarea lui Adil, a fost perzarea lui Osman.

Adil lăsase pe Edhem-pașa — cel care a biruit acu în anii din urmă oștirile Grecilor în Tesalia — pe dealurile Opanezului ca să

stavilească pe Români, ear însuși el cu vre-o zece mii de oameni sta pe șesul Plevnei, gata să s'asvirlă pe urmele lui Osman și să-l spriginească. Dar nu i-au dat Români vreme și răgaz. Pe când aștepta ceasul plecării sale, Adil se pomeni de-odată că i curg în cap răsăritele oștirii lui Edhem de pe dealuri, bătute cu totul, ear pe urma lor Români cu toată urgia tunurilor.

Încă de ieri, spre seară, Români băgară de seamă că Turcii din Plevnița și-au scos tunurile din creștăturile meterezelor. Ei bănuiau că Turcii își adună armele și se gâtesc de fugă. Peste noapte le sosi știrea de la călăreți, că într'adevăr Osman e gata să iasă din Plevna.

După ce se făcu ziua și vîzură ai noștri din Grivița că Turcii nu se mișcă în reduta lor, au trimis pe sergentul Cumpănaș cu o mână de dor banți mai cu suflet să vadă ce e în reduta turcească. Aceștia eșiră din șanțuri, apucară pe câmpie și se apropiară pe brânci de Plevnița. Nici o împușcătură nu i-a întimpinat, nici un fes nu s'a zărit, intrară în redută și o găsiră goală.

Repede ai noștri se adună, ies din șanțurile lor și iau în stăpânire Plevnița. Își potrivec tunurile spre reduta Bucova crezând că într'însa sunt Turci, și încunosc

țințează despre toate acestea pe cărmuitorul luptelor din partea asta, pe colonelul Cerchez.

În Plevnița nu găsiră ai noștri de cât lucruri aruncate în neorinduală. Norocul lor căci cercetară reduta cu de amănuntul înainte de a intra într'însa, căci Turcii puseseră iarbă de puscă sub ea și au lăsat fiturile aprinse. Dacă ar fi întârziat Români numai cu un sfert de ceas, ar fi fost asvirlți în vîzdub.

Colonelul Cerchez a dat de știre prin telegraf Domnitorului Carol la Porădim, că Turcii fug. Pe când vorbeau amândoi, telegraful dintr'odată a încetat de a mai răspunde. Tocmai în clipita aceea Bulgarii tăiaseră strmele telegrafului — erau Bulgarii plătiți de Osman să strice strmele, ca să nu se poată înțelege generalii noștri.

Domnitorul a plecat în goana calului pe dealurile de la Bucova.

Acestea se întemplau în faptul dimineții. Colonelul Cerchez a poruncit oștirilor sale să înainteze spre Bucova, înștiințând pe Ruși să nu tragă spre Bucova, luând din greșeală pe Români drept Turci.

Tot într'această vreme oștirea din fața Opanezului a sărit pe redute, asușra lui Edhem-pașa.

rațiunile juridice subscriu prin reprezentanții lor legali.

5) La subscrierea acțiilor sunt a se depune de fie-care acție 10 % din valoarea nominală și 2 coroane spese de fondare, iar 20 % din valoarea nominală sunt a se plăti îndată după adunarea generală constituantă, despre ce vor fi înștiințați; restul capitalului de acții este a se plăti în următoarele 7 rate câte 10 %: I-a la 1 Ianuarie 1901; a II-a la 1 Iulie 1901; a III-a la 1 Ianuarie 1902; a IV-a la 1 Iulie 1902; a V-a la 1 Ianuarie 1903; a VI-a la 1 Iulie 1903 și a VII-a la 1 Ianuarie 1904 st. n.

6) Toate plătirile împreună cu prospectul și coala de subscriere au să se trimită până la termenul fixat pentru încheierea subscrierilor de acții la adresa d-lui Dimitrie Bulicrea, Inv. în Alsó-Porumbák (Fogarasmegye), luând asupra-ne responsabilitate solidară pentru orice platire ce ar încurge la numitul domn.

Porumbacul-inferior, la 10 Ian. n.

Fundatorii: Ioan Dejenariu, contabil, Lazăr Stoichiță, propr. în Porumbacul-inferior, Dionisie Schiopu, propr. în Porumbacul-inferior, Dimitrie Bulicrea, Inv. și propr. în Porumb.-infer., Ioan Grecu, comerc. în Porumb.-infer., Nicolau Solomon, paroch și propr. în Porumb.-inferior, Nicolau Barglazan, preot în Porumb.-super., Ioan Marinescu, not. cerc. și propr. în Ucea-infer., Simeon Grădinar, notar în Săcădate, Dimitrie Mandea, preot și propr. în Porumbacul-superior, Georgiu Comșia, notar în Tălmăcel, Ioan Stoichiță, propr. în Porumb.-infer., George Mandea, propr. în Porumb.-infer.

„Reuniunea economică din Orăștie“ publică următoarele premii pentru anul 1900:

I.

Două premii de 10 coroane în aur pentru acei membri ai Reuniunii, cari vor dovedi că au pus de nou în primăvara de față cel puțin 50 de altoi în grădinile lor.

II.

Un premiu de 10 coroane în aur, pentru acea școală de pomi, respective pentru acel membru al Reuniunii, care va dovedi mai mult sporiu în primăvara aceasta în o asemenea școală.

Miscarea oștirilor române a fost negrăbit de iute.

Trei-meci de mii de oameni au început să iasă din șanțurile lor și să alerge peste toate văile pe urmele lui Osman. Și cu atâta chibzuință și cu atâta deșteptăciune s'au asvilit Românii, încât a lor a fost partea cea mai de căpetenie a faptelor din ziua aceasta.

Colonelul Cerchez a lăsat în Plevnița ca pază pe dorobanții din București, iar ceaialtă oștire a plecat spre Bucova. A găsit goale șanțurile care legau Plevnița cu Bucova, a lăsat prin ele batalioane de linie ca pază; a găsit goală și puternica redută de la Bucova și a luat-o în stăpânire.

Turcii se adunaseră cu toții la redutele de pe malul Vidului, la Opanez, ca să aperse laturile oștirii lui Osman.

Era pe la nouă ceasuri dimineața, pe vremea când Osman dincolo de riu prăpădia pământul și băga pe Ruși în toate răcorile peririi. Colonelul Cerchez cu ai săi era pe dealul de de-asupra Plevnei. Atuncia se văzu venind din vale o deputațiune de orașeni din Plevna pe creasta dealului Bucovei la colonelul Cerchez. Orașenii îi spuseră, că toate oștirile turcești au eșit din Plevna, și au rugat pe Români să ia în stăpânire

III.

Cinci premii de câte 20 coroane pentru acei membri ai Reuniunii, — de aproape sau de departe — cari vor dovedi că și-au cumpărat în anul acesta câte o vițelușă de prăsilă de soiu curat Pinzgau sau Bern.

Despre stupărit peste tot.

(Urmare și fine.)

B. Matca sau regina.

Matca încă este o albină; se deosebește însă de celelalte albine prin aceea, că corpul ei este mai mare, lungăreț și că inelele de pe pânțele ei sunt galbene-aurii, precum și picioarele.

Creșterea unei matce e ca și a unui băiat desmierdat, pe care întreaga familie îl poartă pe brațe și cu cea mai mare îngrijire și dragoste îl împlinește toate poftele. — În timp ce pe seama albinelor lucrătoare se pregătesc locuințe toate într-o formă, ca și când toate ar fi fabricate după aceeași formă: pe seama matcei se pregătește un fotoliu pompos, unde se dă hrană deosebită și se desvoală în 11 zile până la mărimea ei desăvârșită.

Până când albinele lucrătoare în 21 de zile, trântorii în 24, — matca pe lângă grijea și traiul cel bun în 11 zile stă înainte noastră gata și în stare de a-și împlini fără greș înalta ei chemare de stăpână în coșniță.

Forma ei din afară încă dovedește, că e născută pe ru o țintă mai înaltă: e chipeșă și măreață întru toate, și în formă și în însușiri.

Corpul ei gingaș aurii, picioarele ei fără săculețe asemenea arată, că nu e creată pentru lucrul grele. Matca este capul familiei, sufletul stupului; ea guvernează și sporește.

Nu înzadar e numită și regină, căci de la zămislirea sa începând, ea se împărtășește de îngrijirea, de vaza și de trecerea, pe care i-se cuvine unei regine. Sămânța depusă în celulă și aleasă de albine pentru o fiitoare matcă sau regină, e nutrită cu un nectar deosebit de acela cu care se nutresc celelalte pul.

Celula, leagănul în care puilul de matcă crește, albinele îl fac mai mare, lungăreț, în forma unei ghinzi. După ce matcele au eșit din celule, fiindcă în fiecare stup, dacă vremea e priincioasă să crescă mai multe regine, albinele din toate acestea aleg una, pe care o găsesc mai vrednică

și o însărcinează cu conducerea unei familii. După ce s'a ales, ea numai decât își are poporul său, căruia i-se face stăpână și mai întâiu de toate își ține și ea munta. Aceasta se întâmplă așa, că matca aleasă ese din coșniță (în vreme frumoasă) între oarele 11 înainte de amiază până la 1 oară după amiază în-oțită de mulțimea de trântori ce se află în coșniță. Incep apoi să sbore prin aier făcând un șgomot, ce se aude în depărtare de jumătate kilometru. Dintre trântorii matca își alege unul, cu care se fructifică odată pentru toată viața. Se înțelege de la sine, că acel trântor fericit de a fructifica o regină, își plătește această fericire cu jertfărea vieții, ear' matca pentru totdeauna rămâne văduvă, și întreaga viață și-o jertfește și ea binelui obștesc, guvernând stupul și, prin depunerea oulețelor în celulele fagurilor, sporește albinele dintr'nsul. Incepând din jumătatea lunii Februarie, matca cearcă fagurii și în celulele curate până pe la începutul lunii Octomvrie depune cu multă știință sămânța, din care se desvoală: albinele lucrătoare, trântorii și regine. După împregiurări matca odată în măsură mai mare, altădată în măsură mai mică se aștează la sporire. Ea observă aceasta din lucrarea albinelor, și așa se acomodează și dăna cu sporirea. În foarte rari cazuri se abate matca de la lucrarea potrivită, ear' dacă tocmai se întâmplă, atunci prisosința sporului albinelor o scot afară.

Matca din multe pricină își poate pierde puterea înainte de vreme; căci, deși în este dat a trăi de la 3—5 ani, totuși prin necurmata ei sporire, ea ușor poate ajunge în neputința de a mai oua.

Slăbirea și neputința matcei se observă în grabă, în depunerea oulețelor în celule. Până când ea le depune în chip regulat și în fiecare celulă de fagurii câte-o sămânță, până atunci matca este vrednică de conducerea stupului; ear' dacă depunerea sămânței o face neregulată, atunci e semn de slăbire și de neputința ei de sporire și de guvernare. Pe lângă toate acestea însă matca rămâne și mai departe credincioasă familiei și nu iese din coșniță până ce stuparul nu bagă de seamă aceasta, scoțând-o ei de acolo — și înlocuind-o cu altă matcă tină.

Și e un lucru de tot minunat, că pentru această credință și alipire a matcei către familie în timp de 3—5 ani, cât ea trăiește, albinele îi răsplătesc cu aceea, că nici în ceasul din urmă nu o părăsesc, ci precum matcei îi slăbește puterea de a oua, astfel și numărul albinelor și apoi stupul însuși,

dacă nu i-se dă matcă nouă, scade și prăpădește.

C. Trântorii.

Trântorii încă sunt un fel de albine. Unii sunt mai mari, alții mai mici. Pe tot însă ei sunt mai mari decât albinele lucrătoare. Ei au un trup gros și în porție scurt; ochii mari și acul le lipsește, cu desăvârșire.

Precum în societatea omenească găsesc oamenii, cari nu muncesc, ci mănăncă și trăiesc în zădar, așa și în albinele sunt trântorii, cari nimic nu lucrează, ci mănăncă, numai și trăiesc în agoniseala albinelor lucrătoare.

Miscarea lor este leneșă, sbornă face un șgomot sbornăitor, cu un câșgură mare, ispravă puțină.

Primăvara, pe vremea când înflor pomilor e la culme, în albine se despofta de a rol, adevărat din o familie de mai multe familii și toate neașteptat una de alta.

Desvoltarea roiului de albine se întâmplă astfel: precum sunt celulele fagurilor, așa se desvoală și felul de albine adică: Din sămânța depusă în celulele ies albine lucrătoare, ear' din celulele mari, acoperite în formă de cupolă trântorii, însă aceștia cu trei patru zile înainte de a ieși, adevărat numai la 23—24 zile se desvoală și ei ca să poată eși ca trântorii din celule.

Deși trântorii nu lucrează nimic, totuși avem trebuință și de ei. Eșirea lor a începe într'un timp oare-care e o buze pentru stupar, căci e semn atunci că, în vremea e priincioasă, de la ivirea lor în 4—5 săptămâni o să avem roiuri bogate. După ce roiul a trecut și după ce munte sunt toate fructificate, albinele nu mai au nici o trebuință de trântorii; de aceea ei îi gonesc, îiucid și îi scot afară din coșniță în vremea aceasta în adevăr e o privăminunată toată lucrarea albinelor. Și acum și cle că nu mai au trebuință de o altă regină, nici de roire și scoțându-le pe teji trântorii, — din luna August încoacele numai așa mai lasă trântorii în coșniță, dacă văd, că regina e neputincioasă, asemenea stup însă în curând se prăpădi, dacă stuparul nu poartă de grijă pentru a înlocui cu alta — și slăbită.

Arad - Șega, Febr. 1900.

Ioan V. Invățător

orașul. Colonelul Cerchez a rupt atunci un batalion și l-a trimis în Plevna, ear ceaialtă oștire a repezit-o pe șesul Plevnei, ca să isbească pe Adil.

Nefericită potrivire de lucruri! Tocmai în vremea când sprintenul Osman spărsese rindurile Rușilor și era eșit la marginea largului, într'aceeași vreme un batalion românesc, dintr'al șeaslea de linie, cu colonelul Algiu în frunte, intra în Plevna, ca să ia în stăpânire nebiruitul cuib al celui mai îndrăzneț general al Sultanului. Bietul Osman nici nu visa că Plevna e ocupată; el credea, că dacă nu i va fi cu noroc umbletul, să se întorcă prin redute și să înceapă earăși trudele împotrivrării.

VIII.

De ieri începuse să ningă — cea dintr'nsușe în iarna aceasta pe câmpiile Bulgariei — și îndepărtările văilor erau albe de zăpadă. Cerul era întunecat de nori, dar vântul s'alinasă și s'a domolit și gerul.

Pe creasta dealurilor de la Bucova batalioanele românești steteau înșerate, gata să plece, dar' oficerii și soldații se opriră de-odată ca țintuiți de-o mână puternică, și remaseră neclintii pe loc. Toate privirile erau întoarse spre o parte, pe coasta Bu-

covei despre Plevna, și urmăiau cu nețermurită încordare înălțătorea priveliște ce se desfășura pe coastă. Batalionul nostru, trimis să intre în Plevna, scobora pe clinul dealului cu pași repezi par'că ar fi voit să sbore. Ne a învrednicit Dumnezeu neamului nostru să ajungem și această zi! Lacrămile părinților de acasă, cari și-au stors ochii de mila băeților din tabără, și chinurile de trei luni prin șanțuri sub posomorita vărsare de ploaie cerului nemilostiv, toate acestea trebuiau să fie răsplătite, și mare și frumoasă trebuia să fie ziua răsplătirii.

Și tot scobora batalionul, scobora mereu, și a intrat pe stradele orașului și a perit din vederea oștirii de pe dealuri. Nici un soldat nu s'a clintit din loc; ca înmăr murii au stat acolo în zărea culmei, cu sufletul plin de mândrie și cu ochii plini de lacrimi, stăruind să vadă totul până ce n'au avut ce să mai vadă. Erau par'că îngrijeați de soartea celor ce îndrăsnesc să s'apropie de băstămatul oraș al Plevnei, de locul care i îngrozise atâta vreme până și prin visurile lor, și par'că se uitau după dinșii, ca și când s'ar fi dus ca să nu-i mai vadă. Și atunci ochii lor schinteiau în umeda durere a lacrărilor. Și par'că se rugau pentru sufletele lor. Ear în gândul lor toți într'un glas le ziceau: să ne vedem

sănătoși, flăcăi!

Atunci, ca și când i-ar fi împins se mână puternică, ei s'au întors grăbit să văd căci datoria lor și avântul vitejei îi călga la încăerarea și la învâlmășagul morții dealurile de la Opanez. Dar când întors la dreapta, ca s'apuce drumul, în fața lor pe o muche învecinată, bărbatul care i-a dus în războaiele biră Domnitorul nostru însuși. Căci îndată au zise de intrarea Românilor în regiunea El alergă, cu nemărginită bucurie în și cu vrednică mândrie în inimă spre tele Bucovei. Și, ajuns la vreme, El a văzut cum oștirile sale scoboară Plevna, însuși a petrecut cu ochii sufletul pe cei ce puneau de cea dată piciorul în culcușul leului Opanez. „TRĂIASCĂ DOMNITORUL“, strigă batalioanele salutând pe comandantul ear El, neputându-și ascunde bucuria, chipul și ridicându-l sus de-asupra capului strigă: „SĂ TRĂIȚI FLĂCĂI!“ „TRĂIASCĂ ROMÂNIA!“ Batalioanele repetă: „TRĂIASCĂ ROMÂNIA“, și vuetul strigării îi isbi din deal în deal și dus până departe suna peste văile Plevnei, repetat de zeci

„TRĂIASCĂ ROMÂNIA!“

NOUȚĂȚI

Arad, 23 Martie 1900.

Pretori transferați. Răspabilul comitetului Arad a transferat în următoarele: pe pretorul Tnu Vuiculescu din Peca la Boroș-Peca, iar pe Hanthó Janó din Boroș-Peca la Peca.

Talmașii la judecătoria pentru limbile maghiară și română au fost numiți: dl. Angel Augur pe teritorialul tribunalului din Boroș-Peca, și dl. Ioan Gazda la judecătoria cercuală din Boroș-Peca.

Din tractul Banat-Comloșului se scriu următoarele: „Reprezentanții tractului Banat-Comloș s-au întrunit cu ocazia sinodului protopreșbiteral ținut la 6/19 Martie c. într-o conferință, în care s'a decis cu bună înțelegere susținerea candidaturii dlor:

Nestor Opreanu, avocat în Sântănăușul-mare și Aurel Petrovițiu, avocat și directorul băncii „Nădlăcane” din Nădlăc, amândoi bărbați cu ale cui și devotați cauzelor noastre naționale și bisericesti. În conferință au enunțat — cel mai strălucit conținut — principiul solidarității, care va rezida în mintea și inima tuturor oamenilor de bine. Păruirea căzută de acest principiu, vom ajunge să afirmă dorințele și voințele noastre la locurile competente, prin reprezentanții harnici și vrednici de încrederea noastră.

Varlaam.

Dar pentru biserică. Ni-se scrie: Harcecel econom, Cosma Ion a cumpărat pe un corană sfinte noastre bisericii din Petriș un de odejdi preoțesci cu prețul de peste 1000. Ceea ce ni-a făcut mare bucurie în Dumnezeu — să răspundească bunului dăruitor din darurile sale cele bune — să indemne și pe alți creștini să se jertfă la casa lui Dumnezeu.

Ivanie Bedreaș.

Nu-s bune piesele de 5 coroane! Numai de câteva zile s'au imprăștiat pe țară piese noue de 5 coroane, niște nou de argint, mai mari și mai grele decât talerul de 1 fl., — și lumea se plânge, că nu-s bune! Martia tresocietatea pentru artele industriale din Arad a ținut o ședință, în care s'au ocupat și cu aceste nou piese de 5 coroane.

Ministrul Hegedűs între Săcu. La începutul anului de comerț și industrie din Murș-Oșorheiu, ministrul Hegedűs de comerț Hegedűs a făgăduit în primăvara aceasta va face o vizită în satului săcușesc. În urma vestit imbușurii, Săcușii din Murș-Oșorheiu se preapă din greu să primească pe ministrul Hegedűs — în țara lor. Ei vor arangea o expoziție din produsele industriei locale în muzeul de industrie al Săcușului.

Kossuth și „floarea națiunii”. Zilele tinerețea maghiară de la unirea cu Budapesta a rugat pe rectorul din prilegiul aniversării morții Kossuth să publice vacanță pentru tinerii universitari; rugarea însă — nu respinsă. Din această pricină Martia dimineața tinerețea a arangeat demonstrații șgomotoase. Au umplut străzile și salele, și când profesorii au să se înceapă prelegerile, — floarea

națiunii a izbucnit în abuzuri asurzitoare și prin lărmurirea sa a scos pe rând pe profesorii din salele de propunere. Numai profesorul Concha (de la drept) — zice „Bud. Hirl.” — i-a succedat să imblânzească pe câțiva, ca să-l asculte prelegerea și în ziua lui Kossuth.

Mercurul după amezai însă „floarea” nației maghiare s'a predus indeosebi. Sute de ingi, întruniți în societatea lor „Egyetemi Kör” — universitarii maghiari din Pesta în mijlocul unui șgomot și sbierături au protestat patrioticește împotriva universitarilor șvabi ungueni de la universitatea din Viena, care au „cutezat” să declare, că ei sunt nemți. Au luat un proiect de rezoluție tinerii maghiari, în trei puncte, prin care lovește în felul lor în „trădătorii” Șvabi și i defaimă în lume. — Kar' după isprava aceasta, tot cu sutele, s'au dus apoi la Teatrul național, unde au demonstrat în toată turbarea lor în contra intendantului Keglevich, pentru-că acesta nu li-a dat pe Jászai Mari la ziua lor de 15 Martie! S'a amestecat însă și poliția, care i-a imprăștiat, deținând pe următorii neaoși fi ai lui Arpad: Fressburger Ignaz, Fuchs Izsof, juriști și Steiner Sigmund, student tehnic.

„Nădlăcana”, frumosul institut de credit și economii și-a ținut Duminecă adunarea generală, în care cu unanimitate s'a hotărât asupra tuturor afacerilor și tot cu unanimitate s'au făcut alegerile așa: în direcțiune: Marginean Nicolae, Roman Lazar, Pătean Nicolae tinăr, George Drăgan, Ioan Barb. În comitetul de supraveghiere protopreșbiterul Bosintean Alexandru.

Avis. În Panciova sunt multe școale populare, toate de stat. Invetători șerbi sunt mulți, Români nici unul. Ar fi bine ca invetătorii noștri, mai virtos cari știu cântările bisericesti să se intereseze de posturile de invetători la școalele din Panciova, cari devin vacante, și să-și substearnă recursurile la comitetul administrativ al orașului Panciova, pentru dobândirea posturilor vacante.

Cum emigrează Ovreii din România? De un timp încoace se face mare șcen în o parte a presei pe tina emigrării Ovreilor din România, cărora li se face în țară viața acolo. Fapt e, că foarte mulți poartă s'au scos din țară. Ebreii au pretext că vor să emigreze. Dar... s'a constatat în câteva cazuri, că aceste pasageri au menirea să controbândeze imigrarea în România pentru Jidoii din Galitia și Rusia. — Asta încă ar fi una!

O comună pustie. Foile maghiare publică știrea, că comuna Jibău (din Ardeal) zilele acestea a ars cu desăvârșire. Pocul s'a lăsat atât de repede, că ori ce științe de a-l stingea s'au dovedit zadarnice. Abia cu scăpat de flagel câteva case și castele baronilor Wesselényi, care stă la loc mai înalt. Între mulțimea caselor pustiite sunt și biserica și școala. — Miseria, în care se găsește acum locuitorii, e îngrozitoare.

Prelegere din vișerit s'a ținut în Măderat în 11 Martie: „Despre tunsul rațional” de către un profesor de la școala de vișerit din Minia. Prelegerea a fost ținută în limba maghiară, iar românește a fost tradusă și explicată de dl. Invetător Petru Vancu din Măderat. A fost de față un număr foarte mare de știori: ba au luat parte chiar și știori din împrejurime.

Vinul de mere. Franța, deși produce mult vin de struguri, totuși producțiunea vinului de mere e acolo de tot marc. În anul 1896 a produs 8 milioane de hectolitri, în 1897: 6 milioane, în 1898: 10 milioane. Economii noștri, cari locuiesc pe la munți, având poame destule, în loc de a le prăpădi lesne la neguțatori, cari le trimit în străinătate, ar face mai bine și ei să-și facă vin din ele, câștigând o beutură sănătoasă, răcoritoare și care ar putea înlocui vinarsul de spirit cel otrăvicios, și care, lăsat să se acrească, dă un oțet plăcut și priincios sănătății omului, nu ca oțetul fabricat, care pricinuește multe boale de stomac.

Nepotul lui Krüger. Secretarul ministeriului de externe al Statelor Unite (America), Webster Davis, care nu de mult s'a întors din Pretoria acasă la New York, povestește un cas interesant, care caracterizează de tot frumos pe poporul bur. Cătorind cu trenul dela Ladysmith la Pretoria, secretarul american a nimerit tocmai în cupul, unde se găsea și un tinăr soldat bur, de 15 ani, rănit de moarte. Tinărul era un nepot al presidentului Krüger și la urma rănil primite în războiu — dînsul murise înainte de a ajunge în Pretoria. În clipa din urmă a vieții sale, tinărul viteaz rănit a pronunțat următoarele celor din jurul său: „Spuneți mamei și bunicei mele, că nu mă întristez de loc că mor așa de tinăr, pentru-că mor pentru patria mea.” Secretarul Webster însuși a dus doamna Krüger o șuviță din părul tinărului nepot. Și bătrâna soție a presidentului Krüger a exclamat: „Frica mea poate să fie mândră, că a născut un asemenea băiat!”

„Lugoșana”, institut de credit și economii, societate pe acți în Lugoș, și-a scos într'un frumos fascicol Bilanțul dimpreună cu raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere pe anul 1899.

Vitelius. Sub acest titlu cetim în „Bunul Econom”: Nu e aici vorba de împăratul Vitelius, ci de un purcel gras, expus la expoziția de anima e grase, ținută în luna trecută la Paris. Premiul întâiu l'a câștigat un bou de 44 de luni, și greu de 1088 kilograme. De sigur, animal frumos, dar totuși oamenii se întrebau: „Dar pe Vitelius vèzutu-lai?” — „Da, să vezi pe Vitelius! Vitelius este, sau mai bine zis a fost, un purcel de tot ciudat numai de nouă luni, însă greu de 305 kilograme! Cine nu a vèzut acest monstru tăvălit pe paie, nu are itele ce e un porc gras! Toată expoziția a fost o vedenie frumoasă, dovedind până la ce înalțimi ajung oamenii în cultivarea după știință a vitelor și câte parale s'au făcut cu acele vite, cari au plătit din greu osteneala și grija pusă pe ele de stăpanii lor!

Diamantul lui Krüger. Un ziar francez scrie, că Krüger, președintele republicii Transvaal, are un diamant, care valorează ca un milion de franci. Acesta peatră prețios a fost găsit de un bătrân olandez pe care-l scăpase odată de la moarte.

Ploaie de raci. — Până acum se știa numai de ploaie naturală, de ploaie cu broaște și cu țecuste, dar eată o altă ploaie, ce nu se cunoștea până acum. Locuitorii din Saint Laurent de Eaux (Loire-et Cher, Franța) au fost martori, acum câtva timp, la un fenomen curios, ce i'a minunat cu drept cuvânt; la trei oare după amezai, pe când timpul era foarte liniștit, o negură vijențioasă a venit despre merză noapte, lăsând în urma sa pe o întindere aproape de un chilometru pământul acoperit cu o enormă cantitate de mici raci de mare, pe care știorii li ascăse în timpul căștoriei lor prin aer. Fiecare locuitor se puse atunci să umplă sacii din acești raci ciudați.

La vènzare. Locuitorul Sava Pălineaș din Arad (șurbiul Pèrneava), ulița Miklós 57, are de vènzare: 1 casă (parterre) cu două odăi șpicioase, cuhnă, grajd în curte pentru cai și grădini îndestulitoare; tot la același număr mai are de vènzare: alte două locuri potrivite pentru case și grădini. — Cei interesați să se adreseze la numitul proprietar, de unde toate le pot cumpăra din mână liberă.

„Foaia Pedagogică”, valoroasa revistă redigată de dăii profesori Dr. D. P. Barciaru D. Comșa și Dr. I. Stroiș, apare deja în al IV-lea an (în Sibiu), și are în Nr. 3 (de pe luna Martie) următorul cuprins: Reforma și invetămîntul din istoria naturală în școalele populare, de Dr. D. P. Barciaru (Urmare și încheiere). — Modele de lecțiuni: Murgurii, lecțiuni din istoria naturală, de Invetătorul George Maican. — Invidia la Români și urmările ei, de Inv. Ilie Georgescu — Din literatura școlară de D. C. — Șfomatțiuni. — Felurimi. — Corespondență — Se abonează la Tipografia arhidieceșană în Sibiu cu 6 coroane pe

an. O recomandăm cu căldură invetătorilor noștri.

Avis.

Rugăm pe toți abonenții noștri rezistanțieri să binevolască a-și achita de urgență datoria ce au către

ADMINISTRAȚIE.

Posta redacției.

George Bustoi, Sasca-montană (Nr 271): Afaceri de acestea numai un avocat le poate descurca.

Tr. Popovici, Bănești. Nu mai găsim „mulțumita publică”. Trimite-ți-o încă odată și vom publica-o îndată.

St. Albu, Recița. Ar fi mai bine ca întâmpinarea aceasta s'o trimiți d'a dreptul dlui Dr. Șpan, căci în foaia d-sale a apărut articolul la care răspunzi.

I. C. Cladova. Primit. Mai târziu ceva. Alba-Iulia. Am publicat deja de atâtea ori în afacerea neluțregirii acestui protopopiat, că am reveni acum nu mai știm pentru a cătea-oară. Trimiteți delegație la Sibiu, că prin fol, așa se vede, e zadarnică lupta.

P. Terenș, Primit. Șicula. Lucruri atât de urte ca cele petrecute cu Inv. G. B. nu se pot publica. Faceți arătare la consistor.

Nădlăc. Reclama numai cu taxă se poate publica.

S. C. Șugag. Numai plătind o taxă s'ar pute publica.

Posta administrației.

Dlui George Halmégian în Măderat: Cartea de adrese a tuturor firmelor din Ungaria costă 15 fl. și a tuturor firmelor din Austro-Ungaria costă 50 fl. Se pot procura prin noi adăugându-se și speșele de porto.

Dlui Pavel Grada în Tèrnova: Abonamente primim ori când, eară foaia de Dumineca o expedim totdeauna cu începerea anului sau cu începerea semestrului 1-a Iulie. „Tribuna Poporului” de toată ziua însă, cu începerea fiecărei luni.

Dlui Iacob Criman în Varadia: Pe anii trecuți ai plătit-o, noi v'am cerut pe anul acesta, fiindcă abonamentele se plătesc înainte.

Dlui Alex. Gușu în Nădas: Nu sunteți cu nimic în restanță până acum.

Dlui Nistor Bosioc în Berliste: Nu se poate publica; procurați „Amicul Poporului” cartea de legi și acolo gășești ce-ți trebuie. O capeți la administrația șofiei noastre cu 1 cor. și 10 bani porto postal.

Dlui Ioan Bercea în Ciuchiciu: 4 coroane ce l'ai trimis în Ianuarie a fost pe anul trecut, 1899, ear' pe anul acesta nu ni'ai trimis nimic și abonamentele se plătesc, la toate foile, din lume înainte.

Dlui Vasii Mihaiu în Luncoiu-de-mus. Cele 4 coroane a fost pe 899 pe care an n'ai fost plătit nimic, ear' ce ne'ai trimis acum 2 cor. e pe jumătatea 1. din anul acesta.

ECONOMIE.

Cereale (bucule).

De aci încolo prețurile pe piețe se scotesc în coroane și după 50 chilograme, ear' nu ca și până acum, după maza metrică (100 chilograme).

Prețurile dela 23 Martie n.

În Arad:

Grăul cel mai bun	cor. 6.90—7.20.
Grău mijlociu	6.80—6.90.
Cucurus	4.60—4.70.
Săcară	5.80—5.40.
Orz	5.31.
Ovės	4.80—4.40.

Editor: Aurel Popovici-Barciaru. Red. respons.: Ioan Russu Sirlanu.

Arverési hirdetményi kivonat.

A borosjenői kir. járásbiróság mint tkvi hatóság ezennel köz-
hírré teszi, hogy az aradi gör. kel. román egyházmegyei alapokat kezelő
Consistoriuma aradi végrehajtónak Moczokán Floricza férj. Pintye Pe-
truné kakarói végrehajtást szenvedő elleni 100 frt tőke követelés és
járul. iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte, minek folytán
az aradi kir. törvényszék a borosjenői kir. járásbiróság kerületében fekvő
és a szállós-csigereli 342. számú tkjvben A. I. (702. 703.) 1821. 1900/a
1221/a, 2107—2108/b és 2339/a hrzi számú ingatlanok özv. Moczokán
Floricza Pintye Petrunét illető fele része 383 frtban megállapított kikiál-
tási árban az 1900. évi május hó 25 ik napján délelőtti 10 órakor Szállós-
Csigerel községhezánál megtartandó nyilvános árverésen következő fel-
tételek alatt fog eladatni u. m.:

1.) Ha a kikiáltási áron felül ígért nem tétetik, az elárverezendő
ingatlan a kikiáltási áron alul is el fog adatni.

2.) Arverezni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10% át,
vagyis 38 frt 30 krt készpénzben, vagy az 1881. évi november hó 1-én
3333. sz. a. kelt ig. zságtügyi miniszt. rend. 8 §-ában kijelölt övadékképes
értékapirokban a kiküldött kezeihez letenni, vagy az 1881. 60. t. cz.
107. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelye-
zésével kiállított elősmervényt átszolgáltatni.

3.) Vevő köteles a vételért két egyenlő részletben és pedig az
első az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 15 nap alatt, a má-
sodikat ugyanazon naptól számítandó 30 nap alatt, minden egyes vételári
részlet után az árverés napjától számítandó 60/o kamatokkal együtt sza-
bályszerű letéti kérvény kapcsában az 1881. december hó 6-án 39425.
I. M. sz. a. kelt. rendeletében előirt módon a buttyini m. kir. adóhivatal-
nál mint bírói letéti pénztárnál befizetni.

A bánatpénzt a bíróság az utolsó részletbe fogja beszámítani.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen
kir. járásbiróság tkvi hatóságánál, Moroda, Gyarmata és Szállós-Csigerel
községek községi előljáráóságainál megtekinthetők.

Borosjenőn a kir. járásbiróság tkvi hatósága, 1899. évi október
hó 5-én.

Bittó, kir. járásbiró.

Banca generală de asigurare mutuală. „TRANSILVANIA“

428 7— IN SIBIU.

asigurează pe lângă cele mai favorabile condițiuni:

1. in contra primejdiei de foc și de exploziuni; clădiri de orice fel
mărfuri, produse de câmp, mobile ș. a.;

2. pe viața omului in toate combinațiunile, precum: asigurări
capitaluri in cazul morții și pentru terminuri fixate, de zestre și de reu-

Deslușiri se dau, și oferte de asigurări se primesc din comitatul
Arad, Bichiș, Bihor, Cidnad, Caraș-Severin, Timiș și Torontal

Agentura principală din Arad.

Strada (Széchenyi Nr. 1. casa dlui avocat Dr. Virgil Bogdan etagiul II
precum și prin agenturile cercuale și speciale.

Imprumuturi ieftine pe amortisație

Recomand in atențiunea on. proprietari de pământ și proprietari
de case in Arad-centru, că prin mijlocirea mea pot obține până la
mai mari sume și pe lângă condițiuni foarte favorabile

Imprumuturi ieftine amortisaționale cu amortisație
15—50 ani.

Nu comput înainte nici un fel de remunerație, convertesc datorii
de asemenea la dorință anticipez de la mine cheltueile de intabulare.

Provocându-mă la faptul, că de mai mulți ani la foarte numeroși
i-am implinit spre cea mai mare mulțumire a lor trebuințele de impu-
muturi, rog cu toată stima pe on. domni proprietari de pământ și prop-
tari de case, ca in propriul lor interes cu deplină încredere să se adre-
seze mie cu afacerile lor de imprumuturi.

Imprumuturile sunt pe camete de 4/o 4 1/2 și 5/o
pe lângă amortisare corespunzătoare din capital

Institut de imprumut pe imobile și moși

Szűcs F. Vilmos

ARAD, F6-ut Nr. 5, vis-à-vis cu moara Széchenyi.

H. Rosenblüh și soț,

in Arad, Piața-Libertății 19.

Novitățile noastre in
stofe de primăvară

au sosit și le avem in asorti-
ment bogat

Mostre in provincă tri-
mitem gratuit.

Se pot căpăta in mare asorti-
ment: covoraș, perdele, plapome,
saltele de cea mai bună
calitate.

H. ROSENBLŪH și soț, ARAD.

H. ROSENBLŪH și soț, ARAD.

Pânză și pânzături pentru maș.
stergare, damaste și tafire
(truso) pentru mirese, le avem
in sortiment bogat și per-
manent in deposit.

H. ROSENBLŪH și soț, ARAD.

Ciorapi împlețiți de robi pentru
dame, bărbați și copii, pe lângă
toată urearea continuă a prefa-
rilor, procurându-i in con-
dițiuni favorabile in con-
vinдем și mai departe
făcând cu prețurile cele
vechi.

Mănuși glase de Pragă pentru dame, cu
trei nasturi, părechia 85 cr.

Veritabile mănuși de Carlsbad pentru dame,
cu patru nasturi, părechia 95 cr.

H. ROSENBLŪH și soț, ARAD.

Conducătorul prăvăliei: George Jankovits.